

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szobotica, 1926 SZERDA november 10.

309. szám

M megjelenik minden reggel, üanep után és hétfőn délelben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Mussolini olyan fába vágta fejszéjét, amely vajmi könnyen rádőlhet és maga alá temetheti. Ezuttal a tökével kezdett ki, ezzel a félelmetes nagyhatalommal, amely minden politikai rendszert elfogad, igazol és támogat, ha az respektálja érdekeit, de kérelhetetlenül eltapos mindenkit és mindent, ami cirkulusait zavarja. Amikor a duce a rendszinálás programjának zászlórudját a kezébe ragadta, a töke örömujiogással köszöntötte és árkon-bokron keresztül lelkesen követte, hiszen a bolsévizmus vörös sárkányának leterítéséről volt szó. Bánta is a töke, hogy a fasiszták lehengerelték az aventinói ellenzéket, elnémitották a szocialistákat, kiirtották a szabadkőművességet és a polgárság legelemibb szabadságiogait is szétrombolták. A töke nem érzeleg és készséggel áll rendelkezésére a legvadabb terrornak is megfelelő haszon ellenében. Mihelyt azonban a saját pozícióit fenyegeti veszély a rezsím részéről, körülhordozza a véres kardot és elindítja láthatatlan hadtesteit, amelyek nem vehet erőt semmiféle kormányzat. A fasiszmus akadálytalanul robboghat végig Itálián, rombolhat, gyujtogathat és gyilkolhat mindaddig, míg a töke exterritorialitását meg nem sérti. Volpi grófnak az a rendelete, amellyel hozzányul a bankok pénzkészletéhez és lefoglalja a takarékbetéteket, meghuzza a lélekarangot a fasiszmus fölött. Abban a pillanatban, amikor a fasiszmus a kommunizálás területére csap át, a töke természetesen szembehelezkedik vele és a demokrácia olyan szövetségést nyer, aki soha még csatát nem vesztett.

A francia sajtó kezdi már levetni a külpolitikai megfontolások fékjét és Mussolinit a legveszedelmesebb kalandornak, Mateotti gyilkosának, vakmerő agent provocateurnek nevezi. A francia közvélemény béketürelmére fogytán van és hir szerint maga Briand is energikusan tudtára adta a párisi olasz követnek, hogy nem elégszik meg többé semmitmondó diplomáciai mentegetőzésekkel, hanem példás és nyilvános elégtételadást követel, amiért az olasz kormány olyan eklatáns módon beegázolt Franciaország szuverenitásába. Rossz szomszédtság török átok és a franciáknak elég alkalmuk volt meggyőződnie arról, hogy nekik nem az olasz nép, csak a fasiszmus rossz szomszédjuk. Belül a töke nem kicsinylendő haragja, kívül egy hatalmas szomszéd aggasztóan barátságatlan hangulata: sokkal komolyabb ostromtüz a fasiszmus ellen, semmint azt vissza lehetne verni a Mussolini-kormány minisztertanácsi műhelyében tömegesen gyártott határozatokkal.

Radics István meglehetősen kemény hangon nyilatkozott ogulini beszédében Mussolini rendszeréről. Kijelentette, hogy egy kis csoport börtönőr uralkodik az egész olasz nemzet fölött és megjósolta, hogy a ducét előbb-utóbb utoléri végzete. A radikális párt hivatalos lapja ellensúlyozni igyekszik az egyik kormányzópárt vezérének ezt a nyilatkozatát és megállapítja, hogy a Radics szeretlen temperamentumából ekszplodált súlyos szavakat felelős politikai

tényezők nem teszik magukévá. Nyilvánvaló, hogy a radikális párt, még kevésbé Nincsićs külügyminiszter, nem vállalhat közösséget a horvát parasztpárt leaderjének a népgyűlési dobogóról elhangzott külpolitikai rögtönzéseivel. Az is tény

azonban, hogy az ország népeinek, akármennyire kell is vigyázni a szomszédi viszony egyensúlyára, semmi okuk nincs véka alá rejtteni véleményüket arról a fasiszmusról, amely az olaszországi szlávok életét pokollá teszi. A fasiszta uralom, a

melynek okszerű következménye a kisebbségek sanyargatása, Olaszország belügye, viszont az olasz demokrácia felülkerekedéséhez fűződő várakozás belügye minden más országnak, amely békét és a népek megértő együttműködését akarja.

Ujabb tárgyalások indulnak meg az angol bányászok és a kormány között

Szerda délután dönt a bányamunkások delegátusainak ülése a sztrájk befejezéséről

Londonból jelentik: A bányászok szakszervezetének megbízottai és a kormány között hétfőn este újabb tárgyalások voltak.

A közvetítő tárgyalásokon újabb nehézségek merültek fel a mun-

kaidó kérdése miatt.

A tanácskozásokat éjféltor eredmény nélkül félbeszakították, mert a bányászszakszervezet megbízottai a delegátusok konferenciája nélkül nem tudtak végleges választ adni.

Szerdán délután ül össze a bányamunkások delegátusainak konferenciája.

hogy végleg döntsön a sztrájk befejezése, illetőleg folytatása ügyében.

Kormányválság küszöbén

Uzunovics miniszterelnök meglátogatta Pasicsot — Ujból elhalasztották a radikális párt szűkebb főbizottságának ülését A radikális klub ülésén dől el a kormány sorsa

Korosec interpellációt nyujtott be a görzi fasisztaterror miatt

Beogradból jelentik: A radikális párt szűkebb bizottságának ülését, a melyet kétszeri elhalasztás után kedd délutánra hívtak egybe Pasics Nikola lakására, ujból elhalasztották. Az elhalasztás okáról nem informáltak a főbizottság tagjait, de minden jel szerint az elhalasztás oka az, hogy

Pasics még nem látja elérkezettnek az időt, hogy döntő lépést tegyen.

A kormány helyzetét általában bizonytalannak tekintik és Uzunovics miniszterelnök minden tekintélyét latba veti, hogy a helyzetet megszárdítja. Tekintettel arra, hogy Pasics és hívei akciója fenyegeti legközvetlenebbül a kormányt, Uzunovics elsősorban arra törekszik, hogy a radikális párt vezérével tisztázza a helyzetet. Kétségtelenül ennek érdekében történt, hogy

Uzunovics miniszterelnök kedden délután lakásán felkereste Pasics Nikolát.

A miniszterelnök távozása után nem volt hajlandó semmiféle nyilatkozatot tenni az újságíróknak, politikai körökben azonban élénken kommentálják a látogatást, annál is inkább, mert úgy tudták, hogy Pasics még a keddi napon audiencián fog megjelenni Ófelségénél. Ez a kihallgatás már régóta esedékes és Pasics már hosszú idő előtt jelentkezett az udvarnál audienciára. A kihallgatás azonban a keddi napon sem történt meg.

Uzunovics miniszterelnök este fél nyolckor audiencián jelent meg a királynál.

Mindezek a külsőségek is dokumentálják a helyzet labilitását és érthető módon a legkülönbözőbb verziókra adnak alkalmat.

A felmerülő kombinációkkal és hi-

resztelésekkel szemben tény az, hogy Uzunovics lemondása még nem történt meg és bizni lehet abban, hogy a miniszterelnök hagyományos szerencsésével most is úgy, mint a legutóbbi válságok során annyiszor, képes lesz a lemondást elkerülni, vagy elodázni. Minden kombináció, amely a radikális párt részéről indul ki, végeredményben megegyezik abban, hogy újabb Pasics-kormány következik.

A parlament elnöksége Ófelsége előtt

A hagyományos parlamenti szokásokhoz képest a parlament újonnan megválasztott elnöksége minden évben tiszteleg Ófelségénél. Ez a tisztelő látogatás kedden délután történt meg, amikor Trifkovics Márkó házelnök vezetésével a király elé járultak dr. Szubotics Nikola és dr. Pasarics József alelnökök, Kobasica Steva, Bacsevics Rude, Pavlovics Sztojadin titkárok. A parlament vezetőségének tagjait Trifkovics elnök mutatta be a királynak és Ófelsége több mint egy félóra hosszat elbeszélgetett a képviselőkkel. A király főleg a kerületek gazdasági viszonyai iránt érdeklődött és azt az óhaját fejezte ki, hogy minél intenzívebb munkával igyekezzék a parlament a gazdasági helyzetet javítani. Érdeklődött Ófelsége a parlament munka-programja iránt is.

A parlament ülése

Meglehetősen nyugodt hangulatban folyt le a parlament keddi ülése, amelyen megkezdtek a vasutasok állandósításának elhalasztásáról szóló törvényjavaslat vitáját.

Alig husz-harminc képviselő jelenlétében nyitotta meg az ülést fél-tizenegykor Szubotics alelnök. A formalitások elintézése után Trifko-

vics Dusan hadügyminiszter betejesztette a dobrovoljácokról szóló, tíz szakaszból álló törvényjavaslatot. A javaslat letárgyalására a parlament külön bizottságot fog választani.

Felolvasták ezután Korosec és társainak a külügyminiszterhez intézett interpellációját a fasiszták görzi terrorja miatt. Az interpellálók a sürgösség kimondását kérik. Nincsićs külügyminiszter kijelentette, hogy a sürgösséget nem fogadja el, ami ellen az ellenzék élénken tiltakozott.

— Ohó, Bodrero interveniált! — hangzott az ellenzék részéről.

Korosec: Ez rendkívül sürgős ügy. Vilder: Eja, eja, alala!

Az elnök végül kijelentette, hogy áttérnek a napirendre: az állami közlekedési személyzetről szóló törvény 205. szakaszának módosítására.

A vita első szónoka Agatonovics Radomir demokrata volt, aki rámutatott a közlekedési személyzet súlyos helyzetére. A törvény szerint — mondotta — ez év november elsején a vasutasok állandósítása már megtörtént. Miután ez a határidő már elmúlt, a törvényjavaslat tárgyalatanná vált. A miniszternek, ha nem akarná a parlament jogait megsérteni, vissza kellene vonnia ezt a javaslatot. Ez az eset is példa arra, hogy a kormány továbbra is párt-szempontról bocsáthassa és helyezhesse el a vasutasokat.

Zsebot szlovén néppárti szlovén nyelvű beszédében élesen kritizálta a javaslatot és eseteket sorolt fel, hogy kvalifikáció nélküli embereket neveznek ki és képzett tisztviselőket üldöznek a vasutnál.

Bazala horvát föderalista tiltakozott az ellen, hogy november elseje után a javaslatot tárgyalás alá veszik. Ez szerinte az alkotmány meg-

sértése, vagy burkolt alkotmány-revizio. A parlamentnek nem szabad hazugságot szankcionálnia, nem lehet ideigfenességet meghosszabbítani, legfeljebb arról lehet törvényt hozni, hogy megszüntetik az állandóságot. Radicsék elfelejtik, hogy mi volt az Obznana alatt. Radicsnak sikerült *Franics Pozsenanin* zagrebi vasutigazgatóval folytatott perében bebizonyítani, hogy a közlekedési személyzetet agitációs célokra használják fel. A radikálisok a közlekedési tisztviselőknek Horvátországból Szerbiába való áthelyezésével nagy-szerb politikát folytatnak.

Kobasica: Nem így van!

Bazala: Az ön szempontjából önnek igaza van.

Bazala végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a Radics-párt a javaslat ellen fog szavazni. Az ülés ezzel véget ért és az elnök a legközelebbi ülést szerda délelőtt tíz órára tűzte ki.

Tizenegy és fél milliárd az új költségvetés

Perics Ninko dr. pénzügyminiszter elkészült az új költségvetés összeállításával és azt a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti. Az új költségvetés tizenegy milliárd hétszázmilliót tesz ki, tehát egy milliárddal kisebb, mint a múlt évi költségvetés.

Az ankébizottság ülése

Az ankébizottság keddi ülésén dr. *Grgin Dusánt* hallgatták ki, aki annak idején az amerikai áruvásárlási szerződést a kormány nevében aláírta. *Grgin* kijelentette, hogy az árut kedvező feltételek mellett vásárolták, de az több mint másfél évig nedves pincében hevert, aminek az adminisztráció hanyagsága az oka.

Megkezdtek ezután *Setyerov Szlávko Jankovics* Velizár volt közlekedési miniszter ellen benyújtott interpellációjának tárgyalását. Az interpelláció a Keleti Vasutak részvényeinek megvásárlásával foglalkozik. A részvények külföldiek, főleg magyarok és osztrákok kezében voltak, akik azokat párisi ügynökök útján nagy haszonnal adták el. Az ülésen az erre vonatkozó aktákat olvasták fel.

Törvényjavaslat az ármentesítő társulatok állami támogatásáról

Demetrovics Juraj Pribicevics-párti képviselő törvényjavaslatot dolgozott ki az ármentesítő társaságok állami támogatásáról és az agrárreform alá eső földek után járó ármentesítési illetékek fizetéséről. A javaslatot a sürgősségi indítvánnyal együtt kedden nyújtotta be a parlamentbe.

A javaslat, amely öt szakaszból áll, a következő:

1. Az agrárreform által elvett földek ármentesítési illetékét minden évben a pénzügyminisztérium fizeti ki az ármentesítő társaságoknak és pedig három havonként, azaz január, április, július és október elsején, előlegesen. Késedelem esetén a pénzügyminisztérium hat százalékos késedelmi kamatot tartozik fizetni. Az agrárreform alá eső földek ármentesítési illetékét minden évben be kell venni a költségvetés kiadási tételei közé, mindaddig, míg a szétszított földeket telekkönyvileg át nem írják az új tulajdonosok nevére. Ezenkívül a pénzügyminisztérium az agrárföldek árvizmentesítési díja után 1922. év május 20-ikáig visszamenőleg, az 1891. évi horvát-szlavonországi vizügyi törvény 122., a Vajdaság területén érvényben levő 1885. évi 23. törvénycikk 122. paragrafusai értelmében hat százalékos késedelmi kamatot köteles fizetni, ha ezeket a díjakat még nem folyósította. Az ármentesítési illetéket az agrárföldek után évenként be kell venni a költségvetés bevételei közé is. Ezt a részt az agrárreform-minisztérium és a pénzügyminisztérium közös rendelettel fogják szabályozni.

2. Az eddig ki nem fizetett ármentesítési illetékeket a törvény életbe-

lépése után azonnal ki kell fizetni azon megtakarított pénzből, amelyet a minisztertanács részéről kiadott rendelet alapján a tisztviselők drágasági pótlékának csökkentésével értek el.

3. A pénzügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy a túlterhelt ármentesítési társaságoknak állami segítséget utaljon ki, katasztrófális árvíz esetén, az 1885. évi törvénycikk értelmében az állami tisztviselők drá-

gasági pótlékának csökkentésével megtakarított összegből.

4. Felhatalmazást kap a pénzügyminiszter, hogy az 1927. évi költségvetés terhére százmillió dinár erejéig kölcsönt adjon az ármentesítő társaságoknak.

5. A törvény, megszavazása után, azonnal életbe lép.

A parlament szerdai ülésén foglalkozni a sürgősségi indítvánnyal.

Hajsza a betörők után

Harminc embert fogott el a szuboticei rendőrség

Szuboticán az utóbbi időben, a város különböző részein ismeretlen tettesek sok betörést követtek el. A betörések sorozata az Aleksandrova-uccai Goldmann-bank kirakatának kifosztásával kezdődött. Minthogy ez a betörés a város főútcáján, a rendőrszemtől ötven méternyire sikerült, a tettesek vérszemet kaptak és különböző helyeken folytatták a betöréseket. Az utolsó három hét alatt nem kevesebb mint husz helyen törtek be és két helyen kísérelték meg a betörést. A rendőrség széleskörű nyomozást indított kézrekerítésükre, de eredménytelenül. A rendőrség bünygyi osztályának vezetője, dr. *Momirovics Velyko* rendőrfőkapitányhelyettes két ízben szigorú és az egész város területére kiterjedő razzia-t tartott anélkül, hogy sikerült volna a betörőket kézrekeríteni. A rendőrség tovább nyomozott és biztosra vette, hogy a tettesek idevaló emberek, akiknek lakásuk nyújt biztos rejtékhelyet.

A nyomozást *Momirovics Velyko* dr. főkapitány-helyettes személyesen ve-

zette a Kukla- és Milánkovics-detektív-csoportokkal. A rendőrség kedden végre megtalálta a helyes nyomot és eddig harminc személyt vett őrizetbe. Az őrizetbevetettek tulnyomó része többszörszörösen büntetett előéletű. Vannak közöttük olyanok is, akik nemrég szabadultak ki a börtönből. A rendőrség néhánynak a lakásán házkutatást tartott, amely azonban nem vezetett eredményre. Elfogták többek között a híres *Kis-Kovács* testvéreket is, akik különböző bűnügyek miatt már többször álltak a bíróság előtt. A rendőrség detektívjei valamennyiüket hétfőn éjjel és kedden délelőtt állította elő. A gyanúsítottakat a szuboticei rendőrség fogdjában helyezték el és ezzel a rendőrség fogdája teljesen megtelt.

A gyanúsítottak kihallgatását szerdán kezdi meg a bünygyi rendőrség vezetője. A rendőrség munkáját megnehezíti az a körülmény, hogy a betörők sehonnan sem vittek el ingóságokat, hanem csak készpénzt loptak, aminek eredetét nehéz megállapítani.

Kisértetek a halálcsárdában

Legendák születnek a Sztapári-uti Pihenő-korcsmában Látogatás a Parcsetics-testvérek tanyáján

Alig negyed óra alatt érkezik az autó Szomborból a sztapári országúton a Péter király csatornához. Tul a hidon pár száz lépésre, az országút legforgalmasabb helyén csinos, tiszta ház, homlokzatán nagy betűkkel

ODMOR

A szomorú hírnévre vergődött *Pihenő-csárda* előtt egész kocsis tábor vesztegel. Amióta egy borzalmas éjszakán vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták *Jelasics* csárdást, éjjel-nappal hangos a *Pihenő*. A vér szaga csalja oda az embereket. Akinek csak arra visz az útja, betér egy pohár borra, megnézni a véres emlékü helyet, elmondani a legújabb, leghitelesebb, legfantasztikusabb értesítést. Szegény *Jelasics Sztankó* véres tragédiájából jó üzletet csinált egy vállalkozó szellemű kerényi sváb, aki pompás üzlettel érzékkel sietett kibérelni a korcsmát.

Néhány hosszú asztal, padok az ivóban. Száz országuti korcsma közül kilencvenkilenc ugyanilyen és mégis itt most legendák születnek, véres árnyakról beszélnek az utasok és kaján borzalommal tekintenek a konyhán túl a hálósobába felé. Ott dolgozott a Zsárkó álarcos bandája és *Parcsetics Sztipán* revolvérére ott oltotta ki a szerencsétlen korcsmáros életét.

Valójában nem sok látni való van a *Pihenő-csárdában*. A hálósobából legnagyobb részt kihordták a régi butorkat, amelyek egyedül voltak tanni a szörnyű éjszakának. Nincs itt semmi érdekes, semmi följegyezni való, legfeljebb, hogy még mindig látszik az ajtó előtt a meggyilkolt korcsmáros vérenek nyoma. *Keszler Péter*, az új korcsmáros semmit sem tud és nem is törődik semmivel. Az üzlet a fontos a derék svábnak és szorgalmasan méri a bort azoknak, akik borzalmakat hallani és rémhíreket mesélni gyűlnek össze a halál csárdájában.

Terített asztaloknál a tanya-vidék intelligenciája ül. Itt vannak a jól értesül-

tek és itt jegyezzük föl a legfrissebb információkat.

— Először *Lugumerszki Véta* tanyáján akartak betörni, tudja egész biztosan a hosszú bajszu tanító. Tudták, hogy dísznöket adott el *Lugumerszki*.

— Ott bujtak el a göré mögött, egyik meg az eperfa mellett figyelte meg az országúton, hogy nem jön-e valaki, — jegyzi meg valaki. Egy jómódu gazdálkodó fontos titkokat tud, de csak *Martínovics* rendőrkapitánynak akarja megmondani.

Az egész rémes gyilkosság megelevenedik itt a *Pihenő* ivójában. Vannak akik itt voltak a helyszíni szemle alkalmával. Láttak, hallottak valamit, ahol lézag van, kiegészíti a fantázia és így a valóság a képzelettel vegyülve, még borzalmasabbra festi a szörnyű éjszakát, hiszen a tanyai nép fantáziája már arról is tud, hogy éjszakánként a meggyilkolt csárdás lelke visszajár a csárdába.

— Fiát keresi az öreg *Jelasics* — mondják borzalommal a jámbor tanyaiak.

*

A *Pihenő-csárdából* özvegy *Bunyi Sándorné* tanyájára megyünk. A két *Parcsetics-testvér* lakott itt. *Brankov Zsárkó* rablóbandájának véres kezű hóhérai. A *Fernbach-szállásnál* dűlőutra tér az autó és néhány perc múlva már feltűnik a *Bunyi-tanya*. Három piszkos gyerek és egy összetört asszony száll ki a kocsis elé.

— Hol az uram? — sikoltja az asszony és apjáról kérdez mind a három gyerek. Az asszony ötven évesnek látszik, pedig alig több harmincnál, a legkisebb gyerek két éves és hat esztendő a legnagyobb.

Csak nehezen érti meg az asszony — *Parcsetics Peró* felesége — hogy nem hoztunk, hanem vinni akarunk híreket.

— Nem tudok én semmit! Az uram kint aludt az istállóban. Jó ember volt az, nem járt éjjel sehová... *Sztévó* is kint aludt, én nem tudom merre voltak, de tudom, hogy nem őlt ő embert, hi-

szen alig látott, de ha tette, inkább a saját gyermekeit ölte volna meg!

Lassan, vontatottan beszél az asszony. Eleinte alig lehet érteni szavát, aztán jobban belejön és elmondja, hogy férje majdnem vakon jött haza a háborúból. Gáztámadásnál lett beteg a szeme és azóta nem látott jóformán semmit. Azért is feküdt le mindig este korán. Sehogy sem bírta el a lámpavilágot.

A fiatalabb *Parcsetics*-ről érdeklődünk, ő is itt lakott a tanyán.

— Hétévesen korábban belesett a kutba a *Sztévó* — mondja az asszony — kihúzták, de lassu, csendes gyerek lett. Alighanem meghibbant egy kicsit. Ilyen maradt örök életében. Csendesek voltak mind a ketten. Nem bántottak őket senkit.

— Volt-e ügyvédnél?

— Voltam Szomborban, de ötszáz dínárt kértek. Nincsen nekünk pénzünk. Betevő falatra sem maradt, mióta elvitték az embereket.

Ujra sirva fakadt az asszony és amikor vigasztalni próbáljuk, hogy várjon türelemmel, az igazság majd kiderül, hálálkodva kísér ki az autohoz. Fel szállunk, a soffőr már megindítja a motort, amikor kiszalad a legnagyobbik *Parcsetics-gyerek*. Már indulunk és sirva kiáltja utánunk a kisgyerek.

— Bácsi! Hol az apa?

*

A szomszédoknál is kérdezősködünk a *Parcsetics-testvérekről*. Alig ismerik őket. Zárkóztatott emberek voltak, nem jártak sehová, nem érintkeztek senkivel. Csak azt tudják a szomszédok róluk, hogy vasszorgalommal, szinte állati erővel dolgoztak fáradhatatlanul és mindig a legnagyobb rendben tartották házuk táját.

Visszafelé ismét a *Parcseticsék* tanyája mellett visz el az út. Bizony nagyon meglátszik rajta a gondozatlanság, a férfi munka hiánya. Odvas, régi akácfa áll a tanya udvarán. A csendörök széthasították a törzsét, mert azt hitték, hogy oda reitették a pénzt a gyilkosok. Semmi sem volt benne és most a hogy a ház előtt elmegyünk, a motorberregéstől megjesztve nagy csapat varjú száll fel ágai közül. Elhuznak a ház fölött. Hangosan káromgák: Kár... kár...
Dr. Szántó Miklós

Ne lopj biciklibajnoktól Országuti kerékpárverseny egy biciklitolvaj után

Izgalmas hajsza folyt le a Szubotica-ról szétágazó országúton egy vakmerő kerékpártolvaj után, aki el akarta szöktenni *Szaulics Dénes* szuboticei kerékpárversenyző értékes versenygépét.

Szaulics, aki a Szuboticei Sport tagja, a Sand Szegedi-uti pályáján többek társaságában trenirozott. Amikor training után leszállt a gépről, hozzálépett egy jól öltözött, szürke ruhás elegáns fiatalember, bemutatkozott, mint a noviszadi »Achilles« kerékpárklub tagja és elkérte *Szaulich* értékes versenygépét, hogy kipróbálja. *Szaulich* készségesen tett eleget a kérésnek, mire a fiatalember felült a gépre és kiharikázott a Szegedi-utra. Már eltelt egy jó félóra, amikor *Szaulics*nak feltűnt, hogy a fiatalember nem jelentkezik a gépével. Gyanút fogott és gyanúját közölte társaival is, akik erre felugrottak gépükre és csoportosan eleredtek a város minden irányába. Az a csoport, amely a Szentáit felé vette irányát, csaknem Szentáitig versenyezett. Közvetlen Szentáit alatt azután fel is fedezték a szökévényt, aki a fáradságtól kimerülve, alig tudta hajtani gépét. Az üldözők hamarosan utólérték és lerántották a gépről.

— Visszaadom a gépet, csak ne bántsatok — könyörgött a fiatalember.

A kerékpártolvaj egy kórházi igazolvánnyal igazolta, hogy *Beretics Ádám*-nak hívják, 23 éves noviszadi munkanélküli lakatos és azzal védekezett, hogy ő csak ki akarta próbálni a versenygépét. *Szaulich* feljelentést tett ellene a rendőrségen.

KISEBBSÉGI ÉLET

Csehszlovákiai német tanítók küldöttségét menesztettek Hodzsa Milán iskolügyi miniszterhez. A küldöttség hosszabb megbeszélést folytatott a miniszterrel a tanítók fizetésrendezéséről és egyéb aktuális iskolügyi kérdésekről. Hodzsa tudomásul vette a tanítók információit és csaknem minden ponton egyetértést fejezte ki az előadottakkal. A miniszter kijelentette, hogy rövid időn belül, legkésőbb azonban a jövő év folyamán, beható változáson fog átmenni az iskolai törvényhozás. A fizetésrendezés csak egyik fejezete ennek a törvénynek. Az országos iskolatanácsok ügye tanácskozás tárgyát képezi. A tanítói nyugdíjügyet illetően Hodzsa hangsúlyozta, hogy a nyugdíjas tanítók egyetlen ponton sem fognak elmaradni a többi állami nyugdíjas mögött és kivánásaikkal szemben a legnagyobb méltányosságot fogják tanúsítani. A minisztérium a demokratikus elvek alapján állandóan arra fog törekedni, hogy a tanítói szervezetekkel szoros kapcsolatot tartson fenn.

*

A bihari református egyházmegeje a napokban közgyűlést tartott Nagyváradon. A közgyűlést Tamóczy esperes nyitotta meg a következő beszéddel: »Több súlyos és aggódo jelenség van az egyházi élet terén. A lelkeseknek a presbiteriumokkal éveken keresztül harcot kell vívni a díjlevéért. Éppen ilyen a tanítók helyzete, akik államszegély nélkül működnek. A kormánynak kötelessége, hogy az egyházaknak államsegélyt adjon, amit a békeszerződés is biztosít. Súlyos veszedelme az állami népoktatásnak, hogy a tanítók az állami iskolákban nem mindenütt értik a gyermekek nyelvét, sőt még ha értik is, románul tanítják őket. Mindent meg kell tenni arra vonatkozólag, hogy az állami iskolákban magyar nyelven tanítsák a gyermekeket. Súlyos helyzetet idézett elő a felekezeti türelmetlenség, amelynek alapján reverzalist követel az egyház a vegyes vallású házasságoknál a mi református híveinktől. A türelmetlenség nem engedi, hogy más felekezet gyermekei eljárjanak a mi templomunkba. Remélem, hogy ezek a törekvések nem zavarják meg egyházunk lelki békéjét.« Súlyos István püspök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy felír az egyházkerülethez, hadd oda, hogy az állami iskolákban engedélyezze az állam a magyar nyelvnek, mint tantárgynak a tanítását és az ugynevezett nemzeti tantárgyakat is magyarul taníthassák.

*

A nagyváradai magyar színház súlyos válságba jutott. A magyar párt helyi szervezete már hetek óta dolgozik azon, hogy a színházat társadalmi gyűjtés révén megmentse. A gyűjtési akciót vezető intézőbizottság nemrég tartott ülésén Hegedűs Nándor bejelentette, hogy az akció sikerrel járt, a mennyiben csaknem valamennyi színházi bérletet sikerült elhelyezni. A lakosság körében azonban bizalmatlanságra találtak a színház munkájának erkölcsi értéke szempontjából és ezért elhatározták, hogy a jövőben erkölcsi és kulturális szempontból ellenőrizni fogja a színház működését, mivel véleménye szerint még egy, a jelenlegihez hasonló akció teljesen eredménytelen maradna. Emödi János bejelentette, hogy a gyanúai iskolánál a magyar nyelvet csak heti két órában tanítják és az igazgató egy szót sem tud magyarul. A nagyszalontai állami iskola igazgatója pedig mintegy tízenhat szülőt kényszerített, hogy gyermekeiket az állami iskolába írassák be, mivel azok tavaly is az állami iskolát látogatták. Az intézőbizottság elhatározta, hogy jelentést tesz erről a párt központjának.

*

Nagy meglepetést keltett Marosvásárhelyen, hogy a közoktatásügyi minisztérium tegnapelőtt kelt rendeletével nyugdíjazta dr. Büchler Pál, Zöld

Gábor és Nagy Dénes felsőkereskedelmi iskolai tanárokat, valamint Lerchenfeld Mária és Henter Pálné leánygimnáziumi tanárnöket. Az eddigi szokástól eltérően ez egyszer a miniszteri rendelet indokollással is szolgál és azt írja, hogy a nyugdíjazást a tanügyi inspektorok bukaresti értekezlete határozta el. A tanárok közül mindegyik sikeresen tette le annak idején a román nyelvi

vizsgát, sőt Büchler és Zöld Gábort a kadettiskolákban is alkalmazták óradokként. A legidősebb közülök dr. Büchler Pál, de ő is alig haladja túl az ötven esztendőket, tehát a korhatár elérése sem képezheti a nyugdíjazás okát. A cél nyilvánvalóan az, hogy öt magyar tanerőt egzisztenciájuktól foszszanak meg és helyüket románokkal töltsék be.

A magyar pártok belépnek a csehszlovák kormányba

A közélelmezési tárcát kapják a magyarok

Prágából jelentik: A Svehla miniszterelnök és a magyar pártok vezetői közt folyó tárgyalások eredménytelenséggel bíznak és

valószínű, hogy a szlovénköl magyar pártok a legrövidebb időn belül belépnek a csehszlovák kormánykoalícióba.

A kormányba való részvétel feltételeiről dr. Szüllő Géza, a magyar keresztényszocialista párt és dr. Szentiványi József, a magyar nemzeti párt vezére már hetek óta tárgyalásokat folytattak és miután a keresztényszocialisták, akik eddig ellenzéki álláspontot foglaltak el, ugyancsak hajlandók a kormány támogatására,

már nincs akadálya annak, hogy a magyar pártok is résztvegyenek a kormányban.

A magyar pártok már közöttük feltételeiket a miniszterelnökkel, amelyeknek teljesítése ellenében hajlandók belépni a kormányba és valószínű, hogy a magyar pártok, amelyeknek tiz mandátumot van a parlamentben, a közélelmezési tárcát fogják megkapni.

A szlovénköl magyarság nagy érdeklődéssel várja a magyar pártok és a kormány közt folyó tárgyalások végleges eredményét, amely az eddigi jelek szerint sikerrel kecsegtet.

Bosszúból gyújtották fel a gyálai gőzmalmot?

A szegedi üő tők is felajánlották segítségüket

Gyáláról jelentik: A Kanizsán-testvérek gyálai gőzmalma vasárnapra virradó éjszaka teljesen leégett.

A tűz szombat este fél nyolckor ütött ki és a lángok percek alatt ellepték az egész épületet. A község lakossága nyomban megkezdte a mentési munkálatokat, melyben segítségére voltak Ribaköves főhadnagy vezetésével a kereszturi határőrség és a gyálai pénzügyőrség. A lángok olyan magasra felcsaptak, hogy a tüzet Szegedről és Szőregről is látták, sőt a szegedi tűzoltók autómobilokkal és szerelvényeikkel éjjelkor meg is jelentek a jugoszláv-magyar határon és felajánlották segítségüket, a határőrség parancsnoka azonban udvarias formák között lemondott a szegediek segítségéről. A megíjesztett munka ellenére, a malmot nem lehetett megmenteni, az épület romhalmazzá lett.

a gépek és vasszerkezetek elolvadtak, a raktárakban felhalmozott gabona porrá égett. A tűz megközelítő becslés szerint közel másfélmillió dinár kárt okozott.

A malom tulajdonosai a tűzvesz idején Novakanizsán tartózkodtak, ahol szintén van malomuk. A gyálai malom rövid fenállása óta már négyszer gyulladt ki, legutóbb júliusban, de a tüzet sikerült mindig elfojtani. A malom biztosítva volt másfélmillió dinárra, az ingóságok pedig százezer dinárra.

A tűz keletkezésére vonatkozólag különböző verziók kerültek forgalomba. A legvalószínűbb feltevés az, hogy ismeretlen tettesek bosszúból gyújtották fel. A vizsgálat erélyesen folyik, eredményét azonban titokban tartják. A kihallgatásokról felvett jegyzőkönyveket be-terjesztették a kikindai ügyészséghez.

Koalíciós kormány alakul Görögországban

A választáson kisebbségben maradt rojalisták nem hajlandók résztvenni a koalícióban

Athénből jelentik: A görög választások lezajlása után Kondilisz miniszterelnök kijelentette, hogy benyújtja lemondását.

A köztársaság elnöke Kafandarisz, volt miniszterelnököt fogja megbízni a kormányalakítással, aki koalíciós kormányt akar alakítani a köztársasági unió és a többi köztársasági párt bevonásával.

Ugy Kondilisz, mint Kafandarisz, a haladó szabadelvű párt vezére reméli, hogy Venizelosz vállalni fogja az új kormányban a külügyi tárcát és a lapok már meleg cikkekben hívják haza Görögországba a köztársasági pártok bezérért.

Kedden reggel adták ki a hivatalos jelentést a választások eredményéről, amely szerint

az új parlamentben 282 mandátumból a köztársasági pártokra 160 mandátum esik.

Az egyes kerületekben a köztársasági pártokra esett szavazatok százalékaránya a következő: Görögország 65, Macedónia 75, Kréta 90,

Athén 80, Korinthosz 40. Peloponesos 30, Arkadia 30 és Szaloniki 50 százalék.

Zalderos, a görög monarchista pártok vezére kijelentette, hogy

a rojalista párt semmiesetre sem megy bele, hogy kormánykoalícióra lépjen a köztársasági pártokkal.

A monarchista vezér szerint a választásokban az államforma kérdése alig játszott szerepet és erről csak népszavazással lehet dönteni.

Szalonikiból érkező jelentés szerint a monarchista tiszték, akik még a választás előtt Szalonikiben gyülekeztek össze, a választásoknak a rojalistákra kedvezőtlen kimenetele miatt

puccstervüket nem merték végrehajtani, de tüntetésre készültek a köztársaság ellen,

a nagyszámu készenlében levő kormánycsapatok azonban körülzárták azt a házat, ahol a monarchista tiszték tartózkodtak és megadásra szólították fel őket. A tiszték rövid tárgyalás után megadták magukat.

Beograd villamos-sztrájk előtt

Negyvenkét villanytelevi munkás elbocsátása miatt tört ki a mozgalom

Beogradból jelentik: A beogradi városi tanács nemrégben negyvenkét villanytelevi munkást bocsátott el. A villanyos munkások szövetsége akciót indított, hogy a város vegye vissza az elbocsátott munkásokat, de az akció eddig nem járt sikerrel. Kedden a beogradi városi tanács és a villanytelevi munkásai között a végsőkig kiéleződött a helyzet. A városi tanács egy bizottságot jelölt ki, amely kedden délelőtt ült össze. Az ülésen megvitatják a villanytelevi munkásainak követelését és a bizottság döntésétől függ a helyzet további kialakulása.

Kumanudi Koszta dr. Beograd polgármestere ígéretet tett a munkásság küldöttsége előtt, hogy a kijelölt bizottság döntését rövidesen tudomásukra hozzák. A munkásszövetség azonban nem bízik a bizottság kedvező döntésében. A munkásság követeli, hogy a nemrégben elbocsátott negyvenkét villanytelevi munkást a legrövidebb időn belül vegyék föl a telepre és hogy az 1920-ban kötött szerződés minden pontját teljesítsék. Ha követeléseiket a városi tanács visszautasítja, szerdán reggel a telep munkásai sztrájkba lépnek.

Egy előbb megtartott gyűlésen a munkások próba szavazást rendeztek, amelyen a megjelent munkások közül kétszázharmincan a sztrájk mellett és tizennégyen a sztrájk ellen szavaztak.

A városi tanácsban megvan a hajlandóság a megegyezésre, mert mindenáron el akarja kerülni a sztrájkjal járó bonyodalmakat.

Aszerelmes betörő

Detektívek revolverrel kergették végig a beogradi uccán

Beogradból jelentik: Izgalmas hajszát után a beogradi rendőrség kedden elfogta Vrucics Péter körözött betörőt és zsebmetszőt, aki a forgalmas uccán futva igyekezett elmenekülni az öt üldöző két detektív elől.

Az áramrendőrség két detektívje a Kalimegdán felé haladó villamoson figyelmese lett, hogy magas, csinos középkorú ember erősen fixirozott egy hölgyet, akihez nemsokára odalépett és mint detektív mutatkozott be. A villamoson tartózkodó két detektívnek gyanus volt a bemutatkozó férfi, akit egyáltalán nem is ismertek és szemmel tartották az idegent, aki a hölgyvel együtt leszállt a Kralj Alekszandar-ucca sarkán. A detektívek még azt is hallották, amint Vrucics udvariasan megkérte a hölgyet, hogy hazakísérhesse. Alig tettek azonban pár lépést az új ismerősök, amikor a detektívek hozzáléptek és igazolásra szólították föl a gyanusan viselkedő állítólagos detektívet.

Vrucics meglepődve megállt és bocsánatot kért a hölgytől azzal, hogy beszélni valóján van kollégáival és a két detektív közt láthatólag nyugodtan megindult, de alig haladtak husz lépést, Vrucics futásnak eredt. A detektívek revolvert rántottak és üldözőbe vették a szökevényt, aki a járókelők tömegén keresztül pár lépés ékeletet nyert. Az üldözők száma pillanatról pillanatra szaporodott és több katonatiszt kivont karddal futott a menekülő után. Beograd uccán óriási szenzációt keltett a két revolverrel rohanó detektív. A Kralja Milana ulica sarkán egy munkásnak sikerült elfogni Vrucicsot, akit a detektívek a rendőrségre vezettek, ahol kiderült, hogy veszedelmes betörő és zsebmetsző került a rendőrség kezére, akit régen keresnek különböző bűncselekmények miatt. Vrucics beismerte, hogy azért mutatkozott be az ismeretlen hölgynek, mint detektív, hogy jobban megnyerje bizalmát. A hölgy nagyon megtetszett neki s ismeretséget akart vele kötni.

A rendőrség Vrucicsot letartóztatta és bűnlajstromának összeállítását után átadják az ügyészségnek.

NAPRÓL NAPRA

Párisi történet

Igazi párisi. Mi felénk ilyesmi nem történhet meg. Nem azért, mert a férfin mulik, a férfin nem mulik. Nem akadna hozzá nő szereplő. Különben itéljen az olvasó:

Jean Poulot kereskedelmi utazó, aki Pauban lakik, megismerkedett a párisi vonaton egy fiatal leánnyal és — beleszeretett. Nem mondotta meg a leánynak, hogy már nős és ígéretet tett neki arra, hogy elveszi feleségül, ha sikerül álláshoz jutnia. Addig lakjanak együtt egy párisi szállóban. A leány elfogadta az ajánlatot. Hetekig laktak már együtt, amikor valaki megírta névtelen levélben Poulotnak, hogy gyakran látja férjét egy csinos nő társaságában. Megírta a szálló címét is, ahol együtt laknak. Az asszony, aki azt hitte, hogy férje üzleti ügyek miatt tartózkodik olyan sokáig Párisban, megőrizte nyugodtságát és kieszelte: milyen módon szegyenítse meg a hűtlen férjét? Elutazott Párisba, átöltözött ott egy szállóban férfiruhába, melléig erő fekete álszakáll segítségével felismerhetetlenné tette arcát, azután vásárolt egy nagydobot, elment vele a szerelmes pár szállója elé és verni kezdte a nagydobot. A járőrök hamarosan körülvették és ő elmondotta nekik, hogy a dobszóval az ablakhoz akarja csalni hűtlen férjét. Mindenki nevetett és kíváncsian várta, hogy mi fog történni? A dobszó valóban odacsalta az ablakhoz a hűtlen férjet és a leányt.

— Ott vannak! — kiáltotta az asszony és letépte arcáról az álszakállt. — De itt vagyok én is!

A közönség harsogó kacagással biztatta az asszonyt, hogy férje hátán folytassa a dobolást. Egy rendőr azonban véget vetett a különös »családi drámanak«, amely azután a rendőrségen folytatódott. Kihallgatása után a rendőrszabadságon bocsátotta az asszonyt, de a dobát elkobozta tőle.

A-atomok i-bomlanak

Évek óta fáradozik dr. Petterson János stockholmi tanár a bécsi rádium és fizikai intézetben az atom szétbontásának problémáján, amelyről szakértő hallgatóság előtt a fizikai intézetben demonstrációkkal kísért előadást tartott. Bebizonyította, hogy bécsi kollégájával, Kirsch-sel együtt sikerült az atom-szétbontást annál a módszernél lényegesen tökéletesebbé tennie, amelyet első ízben Rutherford angol fizikus alkalmazott.

Mig az angol módszer szerint az alfa-sugaraknak 20.000 pályáját kellett lefényképezni, hogy láthatóvá lehessen tenni az idegen atommagokra körülbelül 8 telitalálatot, tehát a hidrogén-részecskék kirepülését, addig a bécsi intézetben egy perc alatt annyi szétbontott atomot sikerült láthatóvá tenni, amennyit Rutherford csak egy év alatt volt képes szétbontani. A bécsi kísérletek azt eredményezték, hogy fel lehetett bontani szilíciumot, magnéziumot, berilliumot és szenet. A szénanyag felbontásához annak legtisztább formáját, a gyémántot használják és az atomszétbontás tökéletesen sikerült.

Egy rendkívül ötletes készülék, amely

lyet a kísérleteknél Petterson alkalmazott, lehetővé teszi, hogy bármikor meg lehessen figyelni a szénatomok felbontását a kirobantott hidrogénrészecskék fénylő pályájában.

A szakértők feszült figyelemmel kísérték a tudós előadó kísérleteit, amelyek a bécsi kutatás diadalát jelentik. — írja a »Neue Freie Presse.« Fölötte szellemes készülék segítségével sikerült hangerősítő útján a rádiumatomok szétbontott részeinek az alumíniumatomokhoz való ütdésését és ez utóbbiaknak szétbontását mint tisztán kivethető re- csegést az előadóterem utolsó padosorában is egészen jól hallani.

Novisad vagy Subotica

Novisadon nem kap építkezéshez megfelelő telket a kereskedelmi és iparkamara

Szuboticára helyezik a kamarát?

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara évekkal ezelőtt három házfelvételt vásárolt a városból a felépítendő új kamarai palota számára. A telek, amelyet már ki is fizetett a kamara, az új hid közelében, a dunai rakparton van. A kamara azonban időközben belátta, hogy ilyen nagyforgalmu hivatalt még sem lehet annyira kihelyezni a város központjától és ezért azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a befizetett összegért engedje át a város a Kralj Alekszandra-uccában levő felebbviteli bírósági épület Limán felőli telkét, amely minden- képen jobban megfelelne a kamara céljainak.

A városi tanács elutasította a kamara kérését és nem egyezett bele a cserébe, mert a városrendezési politikája ugy kívánja, hogy a dunai rakparton középületek létesüljenek.

Lákics János helyettes polgármester ebben az ügyben úgy nyilatkozott, hogy a cserébe annál kevésbé mehet bele a város, mert a felebbviteli bírósági épülettel a városnak a közeljövőben már terve vannak. A város megállapodást kíván létesíteni az igazságügyminiszterrel, hogy telepítse ki a felebbviteli bíróságot mai helyiségeiből és emeltesse a kerületi törvényszék palotájára még egy emeletet, ahová a felebbviteli bíróság is elhelyezhető lenne és oda összpontosíthatnák valamennyi noviszadi bíróságot. Ebben az esetben felszabadulna a felebbviteli bíróság épülete és ott akarja a város elhelyezni a kerületi fő-

ispáni hivatalt. Ennek a tervnek megvalósítása érdekében a város hajlandó anyagi áldozatokat is hozni.

A noviszadi gazdasági körök aggodalommal várják a fejleményeket annál is inkább, mert, mint ismeretes, a szubotica gazdasági körök már néhány hónappal ezelőtt eljártak a kereskedelmi miniszternél, hogy a noviszadi kamarát helyezték át Szuboticára. A miniszter a küldöttségnek adott válaszában nem zárkózott el a kérés teljesítése elől. Ép emiatt Noviszadon attól tartanak, hogy a szubotica gazdasági körök, ha értesültek a kamara és a város között a telek miatt keletkezett konfliktusról, újból akcióba lépnek a kamara áthelyezése érdekében és ki fogják eszközölni, hogy Szubotica város ingyen telket és építkezési segítyt adjon a kamarának. A szuboticaiak aspirációi természetesen idegesítik a noviszadi gazdasági köröket és félnek, hogy a város elvágja legfontosabb gazdasági szervezetét.

A kamara ellen egyébként más akció is van folyamatban. Néhány évvel ezelőtt a kamara építendő új palotája számára a noviszadi gazdasági köröktől kamatmentes kölcsönt kapott, amelynek segítségével öt éven belül fel kellett volna építenie új palotáját. Minthogy az öt év most letelik, egyesek, akik nincsenek megelégedve a kamarában történt személyi változásokkal, ivatek köröztetnek, hogy a kölcsöntnyújtók azonnali hatállyal mondják fel a kölcsönt és az összeget engedjék át a Lloydnak hasonló célra.

Tavaszi ébredése

Bécsben letartóztattek egy diáklányt, mert megölte ujszülött gyermekét

Bécsből jelentik: Megdöbbentő eset foglalkoztatja néhány nap óta a bécsi rendőrséget. Vasárnap a Wildewiesen játszó gyermekek egy bokor mögött barna papírba burkolt nagyobb csomagot találtak, amelyet nagy örömmel bontottak fel. Nagy rémületükre azonban a csomagban egy csecsemő hullájára akadtak.

A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a meggyilkolt csecsemő anyja K. Melania tizenhatéves felsőleányiskolai növendék, egy vidéki leány.

aki nagyapjánál, egy bécsi asztalosnál lakott. A fiatal lány letartóztatása után beismerete, hogy a gyermeket titokban hozta a világra és utána nyomban meggyilkolta, majd

a csecsemő hulláját becsomagolta és átadta az apjának, aki azt a Wildewiesen cirejtette.

A rendőrség letartóztatta az apát is, a bécsi zeneakadémia egy huszonkét éves növendékét, aki eleinte mindent tagadott, a leánnyal való szembesítés után azonban megtört és szintén beismerő vallomást tett.

Részvénytársulat

az alkalmazottak óvadékának elsikkasztására

Egy nyugalmazott ezredes vezérigazgatója a t álló budapesti kereskedelmi vállalat valamennyi igazgatója megszököit száz alkalmazott óvadékával

Budapestről jelentik: Érdekes szélhámosság ügyében indította meg a budapesti rendőrség kedden a nyomozást. Magyarországi Lázár Lajos nyugalmazott ezredes néhány esztendővel ezelőtt elnöke lett a Magyar Hadviseltek és Hadirokkantak országos pártjának. A nyugalmazott ezredes a pártot röviddel elnökké választása után egy Bérkocsis-uccai kártyaklubba helyezte át, mert azt remélte, hogy a kártyaklub jövedelméből vagyont szerezhet a párt számára. Miután azonban a klubhelyiséget senki sem látogatta, Lázár Lajos az egyik óvadékos alkalmazottat a másik után vette fel, hogy a klub fentartási költségeit ezekkel az óvadékokkal fedezze.

Amikor az óvadékos alkalmazottak

Szomjazó

Ira: Illé Endre

Az ápolónő kiosztotta a lázmérőket. — Tíz percig tartsák benn. Majd visszajövök.

Megfordult s bement a rendelőbe. A keskeny ajtó nagyot csattant utána.

Hűvös, őszi délelőtt volt. A Pénztár hatalmas épülete körül türelmetlenül nyargalt a fázós szél. Zugott s erősödött. Megkapaszkodott a fák szakadékony, ritkás lombjában, azután süvöltve végigrohant a járdákon. De már október volt. Nem tudta felszárítani az éjszakai eső nyomait. Nedves volt minden. A kövek tehetetlenül vergődtek az uccai sárban. S a cipők nagyokat cuppantak a gyalogjárón rekedt, kis tócsákban.

A folyosón a nők becsusztatták hónuk alá a lázmérőket. Összegubbaszkodtak a kemény, hosszú fapadokon. Szótlanul multak el az első percek. A kékrájos, hideg kőköcskéket nézték.

Végre, legszélről, egy magas, sovány, feketeruhás asszony felsóhajtott.

— Istenem... De jó lenne bejutni az Üdülőbe!

A vágyas sóhaj itt is, ott is visszhangot vert.

— Bizony, hat heti pihenés.

Megmozdultak.

— Az oldalam már majd kihatad!

— És a szédülés!

— Én csak attól félek, a szájamra fogok bukni egyszer. Olyan gyenge vagyok már.

A szavak lassan elhaltak.

A sok szem újra befelé fordult: látták a számlálatlan, összetorlódo, otthoni gondot s látták a kényelmes, átpihent, nyugodt hat helet.

A hónap alatt görcsösebben szorították meg a lázmérőt.

— Azt mondják, az Üdülő most teli!

— Akkor miért rendeltek volna miniket ide?

— Ó, azért lesz üres hely!

— Csak protekció kell itt is.

Hirtelen elhallgattak.

Gyanakodva, kutatva, ellenségesen néztek egymásra: nincs-e közöttük is protekció?

De oly fáradtak, kopottak, ütöttek, szegények voltak. Mind, mind. Csakhamar megnyugodtak. Igazán nincs.

S tovább füzték a szavakat:

— Csak ez a lázmérő mutatna most valamit!

— Nem bánám aztán!

— Hat hét alatt csak ki lehet herverni!

— Meg ha az ember már benn van, könnyen ott is tartják. Még egy hónapra.

Bejutni, bejutni!

Érre gondoltak valamennyien.

S fohászkoztak.

Áhítatos csend támadt.

Az az asszony, aki legelőször szólalt meg, óvatosan kihuzta a lázmérőjét.

Megnézte.

— Mennyi van? — hajoltak kíváncsiskodva előre a többiek.

A sovány, fekete asszony szótlanul mutatta meg.

— Ez sok! — mondta hátul valaki.

— Sok? — az asszony elsápadt.

A lázmérő kézről-kézre járt.

Azután megint csend lett.

— Letelt már a tíz perc?

Valaki megnézte az órát.

— Még nem.

De azért mindegyikük kíváncsi lett: vajjon mennyi lehet az ő láza? Annyi, mint ez volt? Vagy néhány tizeddel kevesebb? De lehet, hogy több is! Sorra mind kihuzogatták a lázmérőket. Az ablak felé fordultak.

S nézte a sok szem, nézte a sok ezüstös, egyre feljebb nyújtózó higanyoszlopot.

— Kevés...

— Az enyém is...

— Ha csak valamivel lenne több!

Visszaültek a helyükre, a fekete asszony felé fordultak. Már egy kis irigységgel a hangjukban:

— Magának jó, kedves!

— Maga biztosan bejut.

— De mi...

S elgondolkoztak.

— Talán meg kéne dörzsölni...

— Nem megy följebb!

— Vagy gyufát kellene gyújtani...

— Van gyufája?

— Még elreped az üveg.

Megijedtek.

— Igen... ha sütné a nap... könnyen feljönne...

De ősz volt. Szürke felhők. Vigasztalan október.

S nem volt más választás: vissza kellett tenni a lázmérőket a megizzadt hónaljba.

— Magának jó... magának köny-

nyü... — ismételték újra néhányan.

S a fekete asszonyra néztek. A kezük elakadt a levegőben.

Az asszony boldogan mosolygott.

Valami átsuhant rajta. Nem volt már beteg s nem volt szegény. Egyszerre fontosnak érezte magát. Kivált a többi közül. Gazdagabb lett. Első.

S a gondolat láthatatlan összekötő szálaival: a többiek is annak érezték.

Különbnek, gazdagabbnak, elsőnek. Szerencsésnek.

És a sok elakadt kéz, a sok lázmérővel a levegőben: lassan, könnyörögve, alázatosan, egyre határozottabban kulcsolódott feléje.

Segítség! Segítség!

— Édes...

— Legyen oly jó...

— Két gyermekem van...

Furcsa kórusban egyszerre csaptak rá:

— Tegye be a lázmérőmet a hónalja alá!

Összetorlódtak.

— Csak egy percre!

S ő készségesen, gondolkodás nélkül, boldogan szorította testéhez a sok idegen lázmérőt: a jobb, a bal hónalja alá.

Mindenhova.

Meghajolva ült a kemény fapadon. A sok üvegtől mozdulni sem tudott. S csak ült, ült: min: a Jóság mosolygó szobra. Arcán glóriás volt a — láz pirja.

S mint szomjazók a kutra: úgy hajoltak föléje a többiek.

nyugtalankodni kezdtek pénzüik sorsa miatt, a nyugalmazott ezredes »Minerva kereskedelmi vállalat« cím alatt irodát nyitott a Vilmos császár-ut egyik házában kibérelt háromszobás lakásban, azt fényesen berendezte, majd hirdetésekkel tett közzé és száz tisztviselőt vett fel nagy óvadékok ellenében s mintegy hatszázmillió korona folyt így be a vállalat pénztárába, ahol a nyugalmazott ezredes lett a vezérigazgató és bőkezűen nevezte ki sorra az igazgatókat.

Az üzlet megalapítása óta teljesen pangott és kedden az óvadékos alkalmazottak tömege legnagyobb meglepetésre a hivatalos helyiségeket üresen találta és úgy a vezérigazgatónak, mint az összes igazgatóknak nyomuk veszett. Az alkalmazottak azonnal bünvádi feljelentést tettek a főkapitányságon az igazgatóság ellen és a rendőrség megállapította, hogy úgy Lázár Lajos vezérigazgató, mint az igazgatók eltűntek Budapestről. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a szélhámos társaság kézrekerítésére, de egyelőre még semmi nyomuk a furfangos szélhámosoknak.

Halálraítelt vő — késelő após

Le akarta szurni a feleségét halálraítelt veje érdekben

Szentáról jelentik: A szentai rendőrség emberölés kísérlete miatt letartóztatta Tóth Orbán felsőhegyi kocsmáros, aki le akarta szurni feleségét. Tóth Orbán kihallgatása alkalmával elmondta, hogy rendkívül felhevült állapotban nyult a kés után, mert felesége azt akarta, hogy leányuk váljon el férjétől, amit ő ellenez.

Tóth Orbán leányát néhány évvel ezelőtt vette feleségül Bán Ferenc horvátországi illetőségű legény. Egy évig éltek együtt, mert a csendőrség egy napon az ifjú férjet letartóztatta. Kiderült ugyanis, hogy Bán a háború befejezése után belépett a zöldkóderbe és rablóvilkosságokat követte el. Bán a hatóságok elől a Bácskába menekült és Felsőhegyen rejtőzött el, ahol meg is házasodott. Letartóztatása után Zágrebba szállították, ahol a törvényszék halálra ítélte. A halálos ítéletet a király megkegyelmezése folytán életfogytiglani fegyházra változtatták át és Bán jelenleg a fegyházban tölti büntetését.

Bánné, amikor megtudta, hogy férje sohasem szabadul ki, válóperet akart indítani, de apja ellenezte a vádást. Ezen veszett össze Tóth feleségével is, akit a kés elől csak a szomszédok tudtak megmenteni.

A szokimondó épi ész

A halálraítelt vő — késelő após

Noviszadról jelentik: Kuzsej Antal cseh származék építési vállalkozó huzamosabb ideig tartózkodott Jugoszláviában és több építkezést végzett, így többek között a légióllota számára is.

Kuzsejnek valami differenciája támadt a hadügyminisztériummal, amely nem tartotta abban a mértékben folyósítani Kuzsej számára, amint azt az építési vállalkozó kívánta. Kuzsej többek előtt ezt mondogatta, hogy fel fogja keresni a hadügyminisztert és személyesen mondani neki a véleményét.

Múlt évi október 16-ikán Kuzsej azt mondta a feleségének, hogy fel fogja keresni a hadügyminisztert és személyesen mondani neki a véleményét. Kuzsej azt mondta a feleségének, hogy fel fogja keresni a hadügyminisztert és személyesen mondani neki a véleményét. Kuzsej azt mondta a feleségének, hogy fel fogja keresni a hadügyminisztert és személyesen mondani neki a véleményét.

A két mérnök erről a beszélgetésről jelentést tett felettes hatóságának, amely viszont a hadügyminiszternek jelentette, akinek rendelkezése folytán Kuzsej ellen

rágalmazás miatt bünyügyi eljárás indult. Megállapítást nyert, hogy Kuzsej nem is volt a hadügyminiszternél és minden ezzel összefüggő állítása valótlan.

Kedre volt ez ügyben a noviszadi törvényszéken a főtárgyalás kitűzve, de Kuzsej Antal nem jelent meg a tárgyaláson, mert közben állandó tartózkodási

helyére Prágába tért vissza. A tárgyalást elnapolták és a bíróság átküldte az iratokat az ügyészségnek, hogy nyomozza ki Kuzsej címét.

A francia minisztertanács foglalkozott az olasz eseményekkel

Francia lapok követelik, hogy a fasiszták oknamunkáját a kormány vigye a Népszövetség elé — Hír szerint Garibaldi szervezte meg az összes eddigi Mussolini-ellenes merényleteket, amelyeket aztán idejében teleplezett az olasz politikai rendőrég — Garibaldi nem állítja Francia bíróság elé, hanem kiutasítják Franciaországból — Három rendkívüli törvényszéket állítanak fel Olaszországban

Az olasz kormány teljes elégtételt ajánlott fel Franciaországnak

Párisból jelentik: Az Elyséeben kedden délelőtti minisztertanács volt Doumergue köztársasági elnök elnöklésével. A minisztertanácsot Briand külügyminiszter kivánságára hívták össze, aki jelentést tett a minisztertanácsnak Avezzano párisi olasz nagykövettel hétfőn folytatott tárgyalásáról. Az olasz nagykövet tájékoztató céljából kereste fel Briand külügyminisztert és tudakozódott nála a Garibaldi ezredes ügyében, valamint a katalóniai összeesküvés ügyében folytatott nyomozásról, egyben

az olasz nagykövet kormánya nevében sajnálatát fejezte ki a Ventimigliában, Tripolisban és Bengházában történt események felett és közölte, hogy milyen intézkedéseket fogantatott az olasz kormány hasonló incidensek és zavargások megakadályozására. Az olasz nagykövet egyben bejelentette, hogy Mussolini körlevelet fog intézni az olasz sajtóhoz amelyet felszólít, hogy cenzurálják a hangját Franciaországgal szemben és mindazokat akik résztvettek a franciaellenes tüntetéseken súlyosan megbüntetik.

mert Mussolini a saját pártjában sem tűri meg a rendbontókat.

A minisztertanácsnak jelentést tett Sarraut belügyminiszter is a Riciotto Garibaldi, valamint a katalóniai összeesküvés ügyében folyamatban levő vizsgálatról és bejelentette, hogy a katalóniai összeesküvők vezéré, Mazzia ezredes Párisba fogják hozni, hogy szembeállítsák Garibaldival.

A Quotidien követeli, hogy a francia kormány vigye a Népszövetség elé az esetet, mert a fasiszták Európa békéjét fenyegetik.

Az európai népeknek is meg kell azonban találniuk a formát — írja a lap — a fasiszta békebontók megbélyegzésére, hadd lássák, hogy egész Európa megveti őket. A nagyhatalmak római diplomáciai képviselőinek pedig, akik kénytelenek érintkezni Mussolinivel, a magánviszonyt úgy kellene kezelniük, hogy a szemérmetlen és fékevesztett diktátor érezze a megvetést. Be kell bizonyítani Mussolininek, hogy

sohasem volt még Európában államférfi, akit annyira megvetettek volna, mint Mussolinit. Ha Mussolini mindenáron konfliktusokat akar előidézni, akkor a veszedelemben levő népek haragja fogja elsöpörni a helyéről a véreskezű zsarnokot.

Garibaldi a merényletek főrendezője

Párisból jelentik: A Quotidien munkatársa beszélgetést folytatott a Párisban megjelenő antifasiszta Corriere degli Italiano kiadójával, aki elmondta, hogy bizonyítékai vannak a kezében, amelyek szerint

Garibaldi készítette elő azt a merénylettervet is, amikor Capello tábornok volt kizemelve Mussolini megölésére, valamint az ez előtti merényletet, amikor Zambonira esett az antifasiszták válasza. Mindkét merénylettervet azonban Garibaldi elárulta az olasz politikai

rendőrségnek és kétszázötvenezer lírát kapott a merényletekre vonatkozó okmányok kiadásáért.

Nem ez az egyetlen büne azonban Garibaldinak, aki légiót szervezett, hogy betörjön Rómába és megdöntse Mussolini diktatúráját, azonban ezt a tervet is jó pénzért elárulta.

Garibaldi ellen egyébként nem adnak ki vádiratot, mert

nem lehet francia törvényszék elé állítani, hanem ki fogják utasítani Franciaországból.

Mussolini besugóját nem is tartóztatták le, hanem jelenleg csupán a francia politikai rendőrség vendége. Két detektív kíséretében napról-napra más szállodába viszik, aminek az az oka, hogy a francia hatóságok attól tartanak, hogy bizonyos oldalról merényletet terveznek Garibaldi ellen.

A pertignani vizsgálóbíró kedden folytatta Mazzia ezredes kihallgatását is és felolvasta előtte Garibaldi vallomását, amely szerint a katalóniai összeesküvők ki akarták rabolni a párisi Notre Dame székesegyházat, hogy pénzhez jussanak.

Mazzia ezredes valósággal dührohant kapott Garibaldi vallomása-nak hallatára

és kijelentette, hogy Garibaldi egyáltalán nem illetékes arra, hogy a katalóniai összeesküvés ügyében vallomást tegyen. Mazzia hangsúlyozta, hogy a felkelést lelkes katalon hazafiak a legbiztosabb eszközökkel akarták végrehajtani. Mazzia és társainak a sorsa egyébként hasonló lesz Garibaldiéhoz, amennyiben őket is csak tiltott fegyverviselésért és robbanószerek rejtégetéséért fogja a francia bíróság felelősségre vonni és büntetésük kitöltése után őket is kiutasítják Franciaországból.

Az olasz kamara megszavazta a rendkívüli törvényeket

Rómából jelentik: A kormány kívánásának megfelelően

a kamara keddi ülésén vita nélkül megszavazta a rendkívüli törvényeket

Az osztrák postatakarékpénztár botránya

Bosel Zsigmond bankár sok milliárddal károsította meg az osztrák államot

Bécsből jelentik: Az osztrák politikai és közgazdasági körök nagy izgalomban tartja egy olyan botrányt, amelyhez hasonló Ausztriában évek óta nem fordult elő. A botrány a postatakarékpénztárban történt és érinti egy kormányt, mint mindazokat a politikai pártokat, amelyek bizonyos előnyöket élveztek Bosel bankár után. A botrány mind nagyobb hullámokat ver és a közgazdasági körökön kívül igen élénken foglalkoztatja az egész politikai közvéleményt is.

A botrány főhőse Bosel Zsigmond, az Union-bank elnöke, aki a háború előtt még kereskedősegéd volt, a háborus szállítások által azonban nagyon gyorsan meggazdagodott és olyan tempóban tört előre, hogy nemcsak a bankelnöki székig jutott el, hanem vezető tényezője lett az

és felhatalmazást adott a belügyminiszternek, hogy kibocsássa a végrehajtási intézkedéseket. Ezeknek értelmében két, legfeljebb három rendkívüli törvényszéket fognak felállítani egész Olaszországban, amelyeknek egy elnökük lesz. Erre a tisztségre Grazziani tábornok van kizemelve, aki még a világháborúból ismeretes szigorúságjáról.

A Stefani-ügynökség egyébként hangsúlyozza, hogy az életbeléptetett utlevél-rendszabályok kizárólag olasz állampolgárokra vonatkoznak, akik el akarják hagyni az országot és nem érintik az idegeneket, akik szabályszerű okmányokkal érkeznek az országba. Ezzel a félhivatalos közleménnyel akarják megnyugtani az idegeneket, mert attól tartanak, hogy a rendkívüli törvények a minimálisra fogják csökkenteni Olaszországban az idegenforgalmat.

Ujabb letartóztatások Bolognában

Bolognából jelentik: A Mussolini elleni merénylet miatt

Bolognában hétfőn újabb tizenegy házkutatást tartottak és hét egyént letartóztattak.

Eddig hetven személyt hallgattak ki és a Zamboni-család házáat újból alaposan átkutatták és a nyomdából sok iratot vittek el. A pincében egy flóbert-pisztolyt találtak és azt hiszik, hogy a fiatal Zamboni ezzel gyakorolta a célbalövést. Az öreg Zamboninét egyébként az utolsó napok eseményei annyira megviselték, hogy súlyos ideg baja miatt elmeorvosi intézetbe fogják szállítani.

Fasiszta összeütközés Newyorkban két halottal

Newyorkból jelentik: Egy istentisztelet után, amelyet a newyorki olasz fasiszták Musolini szerencsés megmenekülése alkalmából tartottak az egyik newyorki templomban, a fasiszta-csoport és több antifasiszta között összeütközés támadt, amelynek során két ember halálosan megsebesült. A rendőrség több tüntetőt letartóztatott.

osztrák gazdasági életnek és a politikai életben is fontos szerepet játszott. Mint most kiderült, Bosel kiterjesztette hatalmát az osztrák takarékpénztárra is, amelyet érdekkörébe tudott vonni és a kulisszák mögött egyik irányítója volt az osztrák politikának is. A postatakarékpénztár korlátlanul állt Bosel rendelkezésére és részben a neki adott pénzekben és Bosel papírjainak megvásárlásán, részben a Bosel tanácsára végrehajtott spekulációkon mintegy háromnegyed billiót veszített az osztrák állam. Ez a veszteség azonban még nagyobb is lehet, mert lehetetlen még pontosan átlátni, hogy a Boseltől megvásárolt papirosok közül mennyi lesz értékesíthető.

A postatakarékpénztárnál a felülvizsgálatot végző dr. Reisch, az osztrák nemzeti bank elnöke tárgya-

lásokat kezdett a Bosel-bankkal, hogy megszerezze az állam számára a korlátlan rendelkezési jogot azok felett az értékpapírok felett, amiket Bosel a postatakarékpénztárnál letétbe helyezett. Bosel ugyanis 1930-ig rendelkezik e papírokkal, ha addig pontosan fizeti a kamatokat és most ezeknek a segítségével szeretné az osztrák állam hatalmas kárát valamelyest csökkenteni.

Gazdasági körök szerint a botrány következtében Bosel helyzete tartathatatlanná vált és feltétlenül vissza kell vonulnia a gazdasági élettől. Az osztrák sajtó nagyrésze szigorú megtorlást követel és a büntügyi eljárást kívánja úgy Bosellel, mint mindazokkal szemben, akiknek részük van a botrányban.

A Neue Freie Presse azt a szenzációs hírt közli, hogy Bosel lemond az Union-Bank elnöki állásáról. A bank ezzel dokumentálni akarja, hogy nem folyt be Bosel spekulációjába. A bank rövidesen gazdát cserél és már folynak a tárgyalások egy konzorciummal a részvények többségének átvételéről.

49 tifusz és 39 vörheny

Erős járvány Noviszadon

Noviszadról jelentik: Október óta nagyobb méreteket öltöttek Noviszadon a tifusz- és vörhenymegbetegedések.

Október óta 49 tifuzsmegbetegedést tart számon a városi főorvosi hivatal, amelyekből 9 megbetegedés november 1 óta fordult elő. A tifuszbetegtek közül 7 meghalt, ami 14% halálozási aránynak felel meg, 3 beteg meggyógyult és még mindig 39 kezelés alatt áll. A betegek legnagyobb része az állami kórház járvány osztályán van kezelés alatt. A 9 új megbetegedés közül 7 esetben városi ember betegedett meg és 2 esetben környékről behurcolt esetről van szó.

39 vörhenymegbetegedés van ezidő szerint nyilvántartva, amelyek közül 9 új eset fordult elő november 1 óta, 6 felgyógyult és 33 még mindig beteg.

A legutóbbi tifuzsmegbetegedés vasárnap, a legutóbbi vörhenymegbetegedés szombaton fordult elő. A városi főorvosi hivatal továbbra is folytatja az ingyenes oltásokat.

A lira emelkedése

ötven millió kárt okozott a jugoszláv textilbehozatalnak

A lira legutóbbi nagyarányú árfolyam-emelkedése a jugoszláv gazdasági élet különféle ágaiban különböző hatást keltett, de általánosságban meg lehet állapítani, hogy a lira emelkedésének nem volt rossz hatása a jugoszláv gazdasági életre. Tekintetbe kell ugyanis venni, hogy tekintélyes behozatalunk mellett igen jelentékeny kivitelünk is van Olaszországba és amíg a lira árfolyamemelkedése a jugoszláv behozatalnak érzékeny károkat okozott, másfelől az exportöreinknek lényeges hasznot juttatott.

A jugoszláv állat-, fa- és gabonaexportöreink kihasználta a lira magas árfolyamát, amit a deviza- és valuta-piacon az olasz lira nagymérvű beözönlése igazol. A lirahausse óta naponta 250-400.000 lira futott be, úgy hogy minden kereslet kielégítő volt.

A lira árfolyamánál leginkább textil-behozatalunk van érdekelve. A lira árfolyam emelkedése nagy károkat okozott a textilbehozatalnak. Szakkörök véleménye szerint a jugoszláv textilbehozatal ötven millió dinár kárt szenvedett azáltal, hogy mélyebb lírakurzuson szereztek be az árut, amelyet most drágábban kellett megfizetni.

A lira nagyarányú emelkedése arra készítette a jugoszláv textilbehozatal, hogy jövő év nyarára nagyobb megrendeléseket ne eszközöljön Olaszországban és ahelyett szükségletét Angliában, Németországban, vagy Csehszlovákiában fedezze, ahol textilcikkek olcsóbban szerezhetők be. Az olasz áru már drága Jugoszláviában és a jugoszláv kereskedelem csak olyan országból fog árut importálni, amelynek valutája stabil.

Bonyolódik a debeljácsei rejtély

Két gyanúsított még mindig tagad

Beeskerekről jelentik: A debeljácsei rablógyilkosság rejtélyét még mindig nem sikerült megoldani. Klein Mátyásné ugyan a szembesítéskor az egyik gyanúsítottban, Bulik Pálban felismerte a rablógyilkosság tettesét.

Venyarszki és Nagy ugyan beismerő vallomást tettek, de Bulik és Nyemoga még mindig tagadnak és ártatlanságukat hangsúlyoztatják.

Nyemogát, akit kedden Padinán tartóztattak, szintén szembesítették Kleinével.

Az asszony Nyemogában szintén felismerte a rablógyilkosság egyik tettesét.

a padinai földműves azonban tagadta, hogy része volt a gyilkosságban és csupán azt ismerte be, hogy társaival vasárnap éjszaka a vendéglőben tartott bálon részt vett.

A vizsgálóbizottság kedden újól szembesítette Kleinével Nagyot,

Venyarszkit és Bulikot. Az asszony Bulikban felismerte a rablógyilkosság egyik tettesét, Nagyra és Venyarszkira nézve azonban nem adott határozott választ. A vizsgálóbizottság a négy gyanúsítottat kiszállította abba a házba, hol Vurdelja törvényszéki orvos az áldozatokat, Klein Mátyást és Becsei Katalint felboncolta.

A boncolás alatt a vizsgálóbíró újból kihallgatta őket, de a gyanúsítottak közül Bulik és Nyemoga ezúttal is kitérték az igazságtól, hogy a rablógyilkosságot nem ők követték el.

Az ügyet komplikálja az a körülmény, hogy a kedden tartóztatott Nyemoga Misa testén sem találtak semmi sérülést; a meggyilkolt Klein Mátyás, mint megállapították, a nála levő késsel a tettesek közül valakit megsebesített.

A rablógyilkosság áldozatait kedden délután nagy részvét mellett temették el Debeljácson.

Csak három Habsburg jut be a magyar felsőházba

Bethlen beelegette a magyar nemzetgyűlésen a választások előestéjét

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülésén megkezdtek a felsőházi javaslat részletes vitáját. Különösen hosszú vita fejlődött arról a kérdéssel, hogy az egyes vallásfelekezetek papsága milyen számban nyerjen képviselést a felsőházban. Haller István a keresztény párt részéről sürgette, hogy a jezsuiták és a Ferencrendiek is kapjanak tagságot a felsőházban, Sándor Pál pedig indítványozta, hogy a zsidó felekezetek részére két tagsági helyet adjanak a felsőházban a javaslatban megállapított egy tagság helyett. A szociáldemokraták részéről Szeder Ferenc, Hebelt Ede és Várnai Dániel felszólalásukban kifogásolták, hogy a felekezetek és katonaság képviselést nyernek a felsőházban.

Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt a kifogásokra és az összes módosító indítványok elutasítását kérte, csupán ahhoz járult hozzá, hogy a zsidó felekezet két papja kapjon tagsági helyet a felsőházban. Hangsúlyozta Bethlen, hogy az egyházaknak harminchárom tagjuk lesz a felsőházban és így nem tartja indokoltnak ennek a számnak szaporítását, csupán az ellenes kifogása, ha a felsőházban tagságot nyerő zsidó papok számát egyrőt kettőre emelik.

A nemzetgyűlés Bethlen felszólalása alapján hozzájárult ahhoz hogy a zsidó-

ság két képviselőt nyerjen a felsőházban, míg a többi indítványokat elvetette.

Gyors egymásutánban tárgyalták le ezután a törvényjavaslat egyes szakaszait egészen a 12. szakaszig, amely a Habsburgok felsőházi tagságáról intézkedik. Ennél a szakasznál Pikler Emil, Szeder Ferenc, Kiss Menyhért és Kun Béla szólaltak föl és tiltakoztak a Habsburgok felsőházi tagsága ellen.

Bethlen válaszolt a felszólalásokra és arra a vádra, hogy a kormány a Habsburg-restaurációt készíti elő, kijelentette hogy az ellenzék félre akarja vezetni a közvéleményt

a választások előestéjén. Az ellenzékéről a közbeszólások özöne zudul Bethlen felé.

— Kiugrattuk a nyulat a bokorból — kiáltja az egyik baloldali képviselő.

Bethlen: Igaz, hogy egyes Habsburgok négyszázéves uralmuk alatt vétettek a magyar nemzet ellen,

de a javaslat csak József főhercegre, ennek fiára, József Ferencre és Albrecht főhercegre vonatkozik, mert a többi nem rendelkezik a szükséges előfeltételekkel.

A szakaszt Bethlen beszéde után elfogadták és a részletes vita során a 19. szakaszig jutottak el.

LEGUJABB

Száznegyele olasz képviselőt megfosztottak mandátumától

A kamara megszavazta a halálbüntetéséről szóló javaslatot — Az olasz kormány sajnálkozását fejezte ki a venimigliai incidens fölött

Rómából jelentik: A kamara őszi ülésének első ülésén a fasiszta párt tagjai Turatti főtitkár parancsára valamennyien fekete ingben jelentek meg.

A folvoson súlyos összeütközések történtek a fasiszták és az ellenzéki képviselők közt, akiket végül kizuszkolták a parlament épületéből.

A megjelent háromszáznál több képviselő közül csak négyen voltak, akik nem a fasiszta párt tagjai: Salandra, Soleri és Riecio volt miniszterek és Giovanni liberális képviselő.

A karzatok zsúfolásig megteltek érdeklődőkkel.

Mussolinit, amint a terembe lépett, egy negyedóraig tartó ovációkkal ünnepelték.

Az ülés megnyitása után Turatti határozati javaslatot terjesztett be, amely szerint

mindazokat az ellenzéki képviselőket, akik Matteotti meggyilkolása óta nem jelentek meg a kamara ülésein, megfosztják mandátumuktól.

A javaslatra 293 szóval 10 ellenében kimondták a sürgősséget. Turatti ezután felolvasta azoknak a

képviselőknek névsorát, akikre a javaslat vonatkozik. A kamara nyomában megkezdte a vitát és a javaslatot rövidesen megszavazta. Eszerint

108 képviselőt megfosztottak mandátumuktól.

Turatti után Mussolini szólalt föl és beteriesztette a halálbüntetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyre 295 szavazattal 3 ellenében kimondták a sürgősséget.

Este félhetkor kezdték a javaslatot tárgyalni és a rövid vitát Rocco igazságügyminiszter zárta be ezekkel a szavakkal:

— A fasiszta rendszert megtámadták, a fasisztáknak tehát védekezniük kell.

A halálbüntetéséről szóló törvényjavaslatot 341 szóval 12 ellenében elfogadták.

Mint Párisból jelentik, az olasz kormány Franciaország római követének két jegyzékét nyújtották át, amelyek a francia-olasz incidensekkel foglalkoznak.

A ventimigliai incidens ügyében az olasz kormány mély sajnálkozását fejezi ki a történetek fölött és közli, hogy az illető fasiszta ellen, aki a francia követség épületébe behatolt az ügyészség eljárását indította.

A bengahazi incidens ügyében, a mely ugy keletkezett, hogy a francia konzult kényszerítették az olasz zászló kitűzésére, az olasz kormány kijelenti, hogy nem volt szó kényszerrel, csupán a karabinierik parancsnoka azt tanácsolta a francia konzulnak, hogy tűzze ki az olasz lobogót, mert csak így volt elkerülhető a néhangulat kitörése.

Trockij

a szociáldemokratákhoz közeledett Sztalin a szovjetellenzék elveiről

Moszkvából jelentik: A kommunista párt konferenciája befejezte a vitát Sztalin referátumáról. Sztalin referátumából kiviláglik, hogy tulajdonképpen milyen irányt képviselt Trockij és Zinovjev ellenzék.

A határozat szerint az ellenzék szociáldemokrata tévutakra tévedt. Zinovjev meg Kamenjev a legfontosabb kérdésekben Trockij álláspontját fogadták el, Trockij pedig a szociáldemokratákhoz közeledik. Míg a kommunista párt abból indul ki, hogy a Szovjetunióban minden szükséges előfeltétel adva van a szocializmus kiépítésére, addig a trockizmus szerint a szocialista közgazdaság valódi fejlődése csak akkor képzelhető el, ha a proletariátus Európa minden jelentősebb államában diadalmaskodik. Az ellenzék blokkja nem hisz a forradalom belső erejében és félelmében a világforradalom elodázása mellett foglal állást. Néha a kétségbeesés süllyed és ultrabaloldali önámításig siklik. Az ellenzék szerint a világforradalom nem magától fog jönni, hanem mesterségesen kell előkészíteni s e mesterséges előkészítés érdekében nem riad vissza a forradalmi kalandorságtól sem. Tagadja a részleges kapitalizmus pillanatnyi stabilizációját és a puccsizmus útjára téved. Az ellenzék az angol-orosz komité megszüntetését kívánja és szerinte nem kell a kommunista internacionálé baloldali elemeit támogatni. Az ellenzék tagadja a proletariátus és a parasztság szövetségének szükségességét és a parasztságot ellenséges erőnek tekinti.

Sztalin referátumát a kommunista kongresszus elfogadta és határozatot hozott, melyben végérvényesen elítéli az ellenzék állásfoglalását és aknamunkáját.

Vasárnap
28 oldal
Ingen
regény, éic- és
gye. meklap

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Ar: 4 dinár

Rendkívül
gazdag tartalom

HIREK

CSENDÉLET

Vannak hóbortok, csudák és véletlenek, amiket csak Párisban lehet megérteni. Minden itt fut össze, ami élet csak lüktet a világban, a nagy attrakciók, a viharos öngyilkosságok és szerelmek eredeti csomagolásban. Néha fel szeretném gyújtani, máskor megölelni és a roppant nyüzsgés közepén támadt a biblikus gondolat: ha most víz fakadna az aszfaltból, vad szökőkutak, amelyek színekben égnek, mint az olaj! És vak sötétség támadna, amely megfojtja a fényoszlopokat is, hogy saját fejét se találja meg az ember!

Párisi kávéház. Künn esik az eső és ebben a Noé bárkájában a legfurcsább egzisztenciák verődtek egybe. Fekete-kávét isznak, ujságot olvasnak, diskurálnak és versenyt zümmögnek a ventilátorral. A XX-ik század ad itt randevut önmagával.

A nagyságos asszony csokoládét szörpöl, a kokott is csokoládét szörpöl, miközben a nagyságos asszony urával flörtöl. Az ur megnézi a nőt tetőtől talpig, habozik, aztán — rövid lelki tusa után — ismét a *Journal*-jába temetkezik. Bah, Párisban nem érdemes nőkre pazarolni az időt. Nyakkendő kell? Bemegy az első üzletbe és duskálhatsz a legszebb kreációkban. Szerelem kell? Csak füttyentesz egyet és duskálhatsz a legszebb nőkben. Nem igaz, hogy csunyak a párisi nők. A párisi nő gyönyörű, csak előbb meg kell hámozni, mint az almát. Egy jó erős sikálókéfével aránylag rövid idő alatt lehet végezni a puderral, piszokkal és festékekkel és ami aztán az ilyen nagytakarítás után megmarad: az a párisi nő.

Két férfi beszélget. Szemükben az éhség és a kétségbeesés tüzei lobognak. — Már két napja nem ettem. Délután egy nő viccből megkínált savanyucukornal. Az minden eledel a gyomromban.

A másik nyel egy nagyot a füstből és aztán mondja:

— Én úgy kerestem meg két frankot, hogy autóért szaladtam egy angolnak. Tudod, folttisztító pasztát árulok. — De hisz a mult héten még cipőzsinórban utaztál?

— Hol van már az! A folttisztítót bizományba kaptam egy jóindulatu kereskedőtől. Hitelbe. Am a paszta nem fogott. Én éhes voltam. Először csak megkóstoltam a pasztát. Mondhatom egész kellemes íze volt. A teiberizsre emlékeztetett, a grizpapira, amit gyerekkoromban tömött belém az anyámnak. Aztán: a paszta elfogyott. Én belebetegedtem ebbe a tiz pasztába, de legalább nem veszttem éhen. Ez az első folt a becsületemen, amit a pasztának köszönhetek.

És csak ültek, magukbaroskádva, kábult nemtörődőséggel. Mellettük egy ur ezrest váltott. Ők meg az ajtót nézték mereven, amelyen át meg kell érkeznia a mesebeli barátának, aki majdan ki fogja fizetni a celihet és aki reszkíroz egyesült becsületszavukra öt frankot.

Egy angol turista rendel. Ugy ropogtatja a francia szavakat, mint a cukrot. Nem tud jól beszélni, tehát inkább mormog. Hazárdjáték; vagy megérti a pincér, vagy nem érti meg. De a pincér szakönrézete tiltja, hogy másodszer is kérdezzen valamit. Tehát semmiestre sem tér vissza üres kézzel. És ilyenkor azt hozza, ami a legjobb, amire neki is szívesen lenne gusztusa.

Valami halálos fáradtság ül az emberen, csoda, hogy az idő még jár, hogy az óra üt, hogy bealkonyul, mozdulni kell, lélegzeni, felkelni, fizetni és hazamenni, mert holnap ismét reggel lesz.

Fiatal házaspár ül az ablakban. Ide járnak kártyázni, sakkozni, csokolózni és veszekedni. Az asszonyka a játék hevében csalásra vetemedett, az ur rájött és lecsapta a kártyákat, mondván, hogy sipistával nem játszik. Az asszony odavág egy kávésbriket, végül is a pincért hívják igazságot tenni, aki kijelenti, hogy a nagyságos asszonynak van igaza, mire a felháborgott férj megesküszik az eget istenére, hogy többet nem teszi be a lábát ilyen piszok helyre.

Egy légy épen vacsorázott a kalácson. A férj a sütemény után nyult és a szegény légy kénytelen volt tovább repülni. Ez a nagy behemót ember szinte a szájából vette ki a falatot.

(t. i.)

— **A szerb hadsereg bevonulásának évfordulója Beeskereken.** Beeskerekről jelentik: November 17-én ünnepli Beeskerek városa a szerb hadsereg bevonulásának nyolcadik évfordulóját. Az összes felekezetek templomaiban hálaadó-istentiszteletet fognak tartani, majd katonai felvonulás lesz a Kralja Petra taktán ahhoz, ahol kalácsszentelés lesz és a látogatások és üdvözlések fogadása. Ugyanezen a napon fogja ünnepelni a beeskereki 27. gyalogezred szláváját.

— **A nyolcadik évforduló.** Szubotica város tanácsa az idén is fényes külsőségekkel fogja megünnepelni a szerb hadsereg Szubotica-ra való bevonulásának nyolc éves évfordulóját. Szombaton délelőtt kilenc órakor az összes felekezetek templomában istentisztelet lesz. Tíz órakor ünnepélyes fogadtatás a polgármesternél. Féltenegy órakor a város nevében dr. Evetovics Mátyás helyettes polgármester megkoszorúzza a kaszinó előtti emlékszobrot. A menet innen az Aleksandrova-uccán és a Putnik trgen át az Ismeretlen Hős szobrához vonul, ahol Mándics Mijó könyvtárigazgató fog a város nevében beszédet mondani. Ezzel a város részéről rendezett ünnepség véget ér. Tizenegy órakor fog kezdődni ezután a 34. gyalogezred ünnepélye. A 34. gyalogezred november 13-án üli meg szláváját, emlékezéssel az ezred bevonulására. Az ünnepség kalácstöréssel és tábortábori misével kezdődik. Az ezred parancsnoksága azután az összes vendégeket megvendégeli. Az ezred szlávájára Lukics M. Milán ezredes ezredparancsnok névreszóló meghívókat bocsájtot ki. Szombaton délután három órai kezdettel az ezred laktanyájában katonai ünnepély lesz. A szubotica rendőrség a szombati üzletzárásra és munkaszünetre vonatkozólag még semmiféle rendeletet nem adott ki. Erre vonatkozólag a szerdai tanácsülés határozza.

— **Szubotica város eladja festményeit.** Szubotica város tanácsa elhatározta, hogy a város tulajdonában lévő összes magyar történelmi vonatkozású festményeket és képeket eladja. A képek között van Szilasi 1897-ben készült Kard és korona című hatalmas festménye és több más értékes festmény, amelyek magyar történelmi vonatkozásúak. Szubotica város tanácsa összeköttetésbe lépett a zagrebi képművészeti egyesülettel, amely összeköttetése révén értékesíteni fogja a festményeket és az sem lehetetlen, hogy megvásárolja azokat a zagrebi muzeum részére.

— **Az osztrák posta és táviró alkalmazzottak elfogadták a kormány javaslatát.** Bécsből jelentik: Hír szerint a technikai unió bizalmi férfiakat értekezlete tiltakozva ugyan, de elfogadta a követelések tárgyában a kormány által a technikai unióhoz juttatott közvetítő javaslatot. Ezzel elhárult a posta- és táviróalkalmazottaknak passzív rezisztenciájának veszélye.

— **Leszurta a fiát.** Noviszadról jelentik: Bánostoron Petrovics Ráda bánostori földműves összeszóalkozott az apjával, Petrovics Gyóköval. A veszekedés hevében az apa kést rántott és súlyosan megsebesítette a fiát, akit életveszélyes állapotban a noviszadi kórházba szállítottak. Petrovics Gyókot letartóztatták és átszállították a mitrovicai ügyészséghez.

— **A szubotica Francia Klub új vezetősége.** Kedden délután tartotta meg közgyűlését a szubotica Francia Klub. Gyorgyevics Jován elnök, Szávics Jován titkár és Taszics Alekszandar pénztáros jelentést tettek a klub multévi működéséről, majd a közgyűlés megválasztotta az új vezetőséget: Elnök Gyorgyevics Jován, alelnök dr. Pollák Lajosné, titkár Steiner Mária és dr. Szávics Jován, pénztáros Taszics Alekszandar, könyvtáros Mme Kolomenska. Választmányi tagok: Damjanovics Miroslávné, dr. Szántó Gáborné, dr. Török Béláné, dr. Székely Zoltánné, Bogdanovics Nikoláné, Szimonovicsné, Erdősné, Szigetiné, dr. Bruckné, Schreiber Magda, Geréb Klára, Buchvald Klára, Dimitrievics Desza, dr. Manojlovics Joca, Krausz Lajos, Gábor Béla, dr. Berger István, Durnovo Szergej, Szretykovic Bóra. Ellenőrző bizottság: dr. Vécsci Jenőné, dr. Piskulics Zvonimir és Hniz Rudolf.

— **Noviszad közbiztonsági ügyeket nem hagyta jóvá a földművelésügyi miniszter.** Noviszadról jelentik: Noviszad város kizsácsi tanácsa mult évi Szilveszter napján több új fényüzési adót léptetett életbe, azonkívül a városi illetékeket felemelte. Aránytalanul felemelte a mészárosok által fizetendő közbiztonsági illetéket is. Ezt a mészárosok megfélembézték és a földművelésügyi miniszter most azzal küldte vissza a városhoz a határozatot, hogy sem a kereskedelmi kamarát, sem az érdekeltséget nem hallgattak meg, miért is annak pótlását rendelte el. A kereskedelmi kamara ellenezni fogja a horribilis vágatási díjakat, melyek 500%-al magasabbak, mint Zagrebban.

— **A Fülöp-szigeteken 462 halálos áldozata van a taifunnak.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok kormánya hétfőn éjszaka kapta meg a Fülöp-szigetek kormányzójától az első hivatalos jelentést a taifun-katasztrófa által okozott károkról. A hivatalos jelentés szerint a taifunnak 462 ember esett áldozatul, a romok alól pedig még állandóan huzzák ki a szerencsétlenség áldozatait. Az anyagi kár mintegy százmillió dollár.

— **Noviszadon városi takarékpénztár létesül.** Noviszadról jelentik: A kizsácsi városi tanács csütörtöki közgyűlésének egyik legfontosabb tárgya a létesítendő városi takarékpénztár alapszabályai lesznek. A városnak az a célja, hogy egyfelől a lakosságnak biztos pénzelhelyezési lehetőséget nyújtson, másfelől, hogy a városi alapítványokat a városi takarékpénztárba helyezze el, ami által a város beruházási és más célokra olesó és kedvező kölcsönöket kaphatna.

— **Dohánytözsde szervezkedése.** Apatinban vasárnap a kistözsde országos szövetsége megalakította apatini szervezetét, amelyen Csulum Jován, a szövetség elnöke ismertette a szervezet célját. A helyi szervezet vezetőségébe elnökké Ferstner Ádámot, titkárrá Filipz Jenőt és pénztárnokká Kovács Györgyöt választották meg. Hasonlóképpen folyamatban van a helyi csoport szervezkedése, amint különben az egész Vajdaságban egymásután alakulnak meg a helyi csoportok. Felvilágosításokat Csulum Jován elnök (Noviszad, Kralj Petar-ucca) ad.

— **Házasságszéplő mészáros.** Noviszadról jelentik: Vrbászki Brankó zsabljai mészáros házasságot ígért Poucski Mileva zsabljai leánynak, aki a házasság reményében tizezer dinárt adott Vrbászkinak, hogy azon a pénzen mészárszéket rendezzen be magának. Vrbászki a pénzzel megszökött. Keddre volt ez ügyben a noviszadi törvényszéken a főtárgyalás, de a vádlott nem jelent meg és így a tárgyalást elhalasztották. A bíróság elrendelte Vrbászkinak a legközelebbi tárgyalásra való elővezetését.

— **Letartóztattak egy csaló aljegyzőt.** Beeskerekről jelentik: Jovanov Vászai járásbíró és Tolmács Szteván volt járási bíró fejelentést tettek a beeskereki ügyészségen Gijum János aljegyző ellen, aki üres váltóblankettákat íratott alá velük és a megbeszélte összeg kétszeresére állította ki s ilyen módon 27.000 dinárral csalta meg őket. Az ügyészség a Csaló jegyző ellen megindította az eljárását.

— **Pompeji végnapjai.** Szenszációs bemutatója lesz csütörtökön a Narodni mozgonak. Kétesztendei várakozás után megérkezett lord Bumver Lytton világhírű regénye filmen Várkonyi Mihály és Korda Máriaival a főszerepben. Hatalmas felépítésű, óriási rendezésű monstrumfilm rendkívüli szereplők nagyszerű játékaival. A darab minden jelenete lebilincseli a nézőt. Alakítások, rendezés olyan korhű, hogy a néző beleéli magát a kétezerével ezelőtti Pompéi csodálatos szépségeibe. A darab iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— **Elfogott tolvaj.** Noviszadról jelentik: Kovács Pál kizsácsi munkás 1924-ben Cselovszki Pál kizsácsi házának éléskamrájába betört, onnan egy félzsák kolbászt és egy bödön zsirt lopott el és zsákmányával megszökött. Kovács Pál egy év után visszatért Kizsácsra, ahol Marics Zsika kizsácsi papucosnál vállalt munkát. Vasárnap Voldocki Károly petrováci papucos egy szállítmány cipővel a kizsácsi vásárra ment és áruját Marics Zsikanál raktározta be. Amíg Voldocki vacsorázni volt, Kovács Pál álkulccsal kinyitotta Voldocki ládáját és onnan néhány pár cipőt lopott ki. A futaki csendőrség kinyomozta a tettest és Kovácsot letartóztatta. Bekisérték a noviszadi ügyészség fogházába.

— **Tettenért kerékpártolvaj.** Noviszadról jelentik: Morgenstern Ignác, a noviszadi Schotten és társa cég pénzbeszedője a Pirosi-ut 16. szám alatt volt pénzt beszedni és az alatt kerékpárját a ház előtt hagyta. Amikor kijött, a kerékpár már nem volt a helyén. A kapu előtt játszó fiúk megmondották neki, hogy egy Orosz-uccai ember vitte el a kerékpárt. Morgenstern rögtön az Orosz-uccába sietett és ott gépén kerékpározni látta Brenner Ferenc szabósegédet. Morgenstern rendőrt hívott. Brenner a rendőrségen beismerte, hogy a kerékpárt lopta. Átadták az ügyészségnek.

— **Felismerték a bejelentő hivatalban.** Noviszadról jelentik: Borics Jakab odzsaki (boszniai) munkás Noviszadra jött munkát keresni. Szabályszerűen jelentkezett a bejelentőhivatalban, ahol a nyilvántartásból megállapították, hogy az osztrák törvényszék már három éve keresi Jurjevác köztségben elkövetett lopás miatt. Átkisériük Oszijekre.

— **Orvosi hírek.** Dr. Gál Imre fogorvos specialista belini tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Alekszandra ulica (Főucca) 20. megkezdte.

— **Tizenöt dinárral vesztegette meg a detektívet.** Noviszadról jelentik: Heim Katarina sztariševói uccai árust 1923. január 10-én Gainov Koszta detektív árdrágításért elő akarta állítani, Heim Katarina utközben tizenöt dinárral meg akarta vesztegetni a detektívet, aki feljelentette. A noviszadi törvényszék kedden vesztegetés miatt tizenöt napi fogházra ítélte Heim Katarinát. A vádlott megnyugodott az ítéletben, az ügyész felebbezett.

— **Urínok figyelmébe!** Szinte lehetetlen olesó árban készülnek angol és francia munkák elsöndü kivitelben. Weinert női divatszalonjában I. Paje Kujundzica 22. 8062

SZÖRMEKABÁT
1500 dinártól

SZÖRME 30 DINÁRTÓL

Spitzer

SUBOTICA
SOKOLSKA UL

— Szubotićára érkezett a vasútgazgatóság vizsgálóbiztosa. Kresedinác Szvetozár közlekedésügyi miniszteriumi inspektor, a szubotićai vasútgazgatóság biztosa, kedden délután Szubotićára érkezett. Kresedinác kijelentette, hogy néhány napig fog Szubotićán tartózkodni. Hír szerint az inspektor a vizsgálat kiegészítése végett jött Szubotićára.

— Az Ördög becskeréki szereplőinek ünneplése. Becskerekről jelentik: Háromszor játszották el a legkitünőbb becskeréki műkedvelők Molnár Ferenc »Az ördög« című vígjátékát, mindannyiszor zsufolt ház előtt. A közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte mindig a künön szereplőket, különösen Dobos Lászlót, az Ördög pompás és tökéletes alakítóját, Engel Macát, aki a női főszerepet kreálta melegen, finoman és igaz szenvedéllyel, továbbá Engel Pirit, aki Szentelen Elza szerepében alakított olyan nagyszerűt, ami messze túlhaladta a dilettantizmust és a darab többi szereplőit. Szombaton este pedig az előadás után nagy bankett volt a szereplők tiszteletére, amelyen a szereplőket intim és meleg ünneplésben részesítették. Az ünneplésből nagy rész jutott Fischer Miklósnak, a Fischer és Lutz cég belfagjának, aki a darab fényes és izléses technikai kiállításáról és díszletezéséről gondoskodott. A bankett egészen a hajnali órákig tartott.

— Betörőt fogtak a beogradi állomáson. Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség hétfőn az állomás előcsarnokában egy gyanúsán viselkedő férfit tartóztatott le. Kihallgatásakor Kiss Mihálynak mondotta magát és beismerte, hogy a múlt héten Nikolics Máriánál betörést követett el és az ellopott tárgyakat azóta mind értékesítette. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, hogy nem terhel-e más bűncselekmények Kiss lelkiismeretét.

— Öngyilkosjelölt, aki nem akart meghalni. Strassburgból jelentik: Egy ottani rendőr különös módon mentett meg egy öngyilkosát elkövetni akaró leányt. Schneider Margit tizenhétéves gépíró kisasszony a folyóba vetette magát szerelmi csalódás miatt. A partron sétáló rendőr észrevette a habokkal küzködő leányt. Szempillantás alatt mérlegelte, a helyzetet — míg ő a leány után uszik, akkorára a leány már megfulladhat. Az a gondolata támadt tehát, hogy megijeszti az öngyilkosjelöltet. Kihuzta a revolverét s tele torokkal ordítani kezdte, hogy ha azonnal ki nem jön a vízből, agyonlövö. A hangra a leány megfordult s látva a revolvert, annyira megszeppent, hogy — megfordult és kiuszott a partra.

— Szétosztják a petrovozelóiak adományait az árvizkárosultak között. Petrovozelóról jelentik: A petrovozelóiak gyűjtése az árvizkárosultak javára szép eredménnyel végződött. Az adakozók a gyűjtés befejezése után ragaszkodtak ahhoz, hogy az adományokat a község részéről kiküldött bizottság ossza szét. A vármegyei főjegyző utasította a gyűjtőbizottság vezetőjét, Iszkrujev Tósó jegyzőt, hogy az adományt szállítsák Vajszkára és ott az előjáróság közreműködésével osszák szét, ami még e héten meg fog történni.

— Goga kastélyát farkascorda támadta meg. Nagyváradról jelentik: A hirtelen beállott hideg idő miatt a bihari havasok némely helyéről farkascordák szabadultak el. Egy ilyen csapat behatolt Csucsra községbe, ahonnan az elmult éjjel negyven juhot és több tehenet ragadt el. A farkasok elmerészkedtek egészen a híres csucsai Ady-kastélyig, amely jelenleg Goga Octavian belügyminiszter tulajdona. A kastélyt azonban magas erődítményei miatt nem tudták jobban megközelíteni. A fenyegető veszély ellen Goga miniszter intézkedésére hajtóvadást indult meg Csucsra környékén a farkasok ellen. Harminc vadász úzi fegyverrel a vadakat és reméli, hogy sikerül azoktól megtisztítani a vidéket.

— A gazdasági válság nem ok a farsang betiltására. Berlinből jelentik: A birodalmi belügyminisztérium és az egyes szövetségi országok alkotmányai között tárgyalás volt arról, hogy nem kellene-e a gazdasági válságra való tekintettel a farsangi karnevál zajos és költséges ünnepeit betiltani. A határozat az lett, hogy miként tavaly, az idén is tilos lesz minden uccai farsangi körmenet, még pedig a politikai helyzet miatt, ellenben az ipar érdekeit szemelőtt tartva zárt helyen bármiféle farsangi mulatságot meg lehet tartani.

— Öt falu is elpusztult Bari környékén. Rómából jelentik: Az árvíz által sújtott Bariban kedden beállt az apadás és megindultak a mentési munkálatok. A villanyvilágítást is sikerült helyreállítani, úgyhogy a város már nincs sötétben. Több gyár is súlyosan megrongálódott és az anyagi kár mintegy félmilliárd lira. A hajléktalanok lakókat kaszárnyákban helyezték el és katonai pékműhelyek gondoskodnak élelmezésükről. A szerencsétlenek részére a városban ruhát gyűjtöttek, mert a legtöbb árvizkárosultnak mindene odaveszett és egy szál fehérneműben menekült meg. A tengerár Bari környékén is elpusztított öt falut és ezeknek lakói csak szaporítják a hajléktalanok számát.

— A Bácsmegeyi Napló a világsajtóban. Amikor a múlt héten Bodrero beogradi olasz követ a spaletói herceg fogadtatása alkalmával Szubotićán tartózkodott, a Bácsmegeyi Napló munkatársa interjút csinált vele. Az érdekes nyilatkozat a Bácsmegeyi Napló november 4-iki számában jelent meg és azóta bejárta a világsajtót. A beogradi és budapesti lapokon kívül, mint az ideérkező lapokból látjuk, a világlapok közül eddig a Times, a Le Journal, a Berliner Tagblatt, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung és a Corriere dela Sera vette át Bodrero beogradi olasz követnek a Bácsmegeyi Napló részére adott nyilatkozatát, amely e nagy lapok nyomán bizonyára még rengeteg külföldi lapban fog napvilágot látni.

— A szombori szerb iparosdalárda előadása. Szomborból jelentik: Nagy sikerrel adta elő a szombori szerb iparosdalárda november 6-án és 7-én Miljkovic »Az eljegyzés« című vígjátékát. Főszereplők voltak Miskovicné, Hadzsics, Sarcuszi és Sztricievic, akik minden várakozásnak megfeleltek. A felvonásokban a 51. gyalogezred zenekara hangversenyezett.

— Szurkálás a cigánytáborban. Petrovozelóról jelentik: Kolompár Istvánt, a petrovozelói cigányok vajdáját megtámadta Dimovic Ferenc cigánylegény és összeszurkálta. Dimovicot letartóztatták.

— A bécsi egyetem bölcsészeti karát elárasztják a külföldi diákok. Bécsből jelentik: Meglepi a beiratkozások eredménye a bécsi egyetemen. A filozófiai karon a tavalyi hallgatók létszámánál kétezer diákkal több iratkozott be eddig, míg a jogi és az orvosi karon körülbelül ugyanannyi a hallgatók száma, mint volt az utolsó félévben. A külföldi diákok tömegesen özönlenek a bécsi egyetemre, különösen Magyarországról, Jugoszláviából és Lengyelországból, de sok német birodalmi diák is jelentkezett beiratkozásra.

— Diszsihelyet kap a bécsi életmentő cselédleány. Bécsből jelentik: A városi tanács diszsihelyet adományozott Mannhardt Margit húszéves gyermekleánynak, aki a Praterstrassen a napokban a gondjaira bízott két kis gyermeket megmentette, de értük feláldozta a maga életét. A temetést a város rendezi és a város költségén fogják a derék gyermekleány sírját ápolni.

— Véres verekedés a kocsmában. Hétfőn este Mészáros András békovai kocsmájában táncmulatság volt, amelyen Vuletics Jásó, Vuletics Mile, Rómics Antal és Rómics Blaskó legények összekülönböztek. Hamarosan előkerültek a bicskák és mind a négyen könnyebb-súlyosabb sérülést szenvedtek. A legényeket beszállították a kórházba, a rendőrség pedig megindította ellenük az eljárást.

— Öngyilkos ápolónő. Beogradból jelentik: Hétfőn lizzal megmérgezte magát Engelsberger Mária, a beogradi »Szerb Anya«-otthon felügyelője. Az öngyilkosságot néhány perc múlva az egyik ápolónő vette észre, aki azonnal értesítette a mentőket. Engelsberger Mária azonban olyan nagy mennyiségű lizzal ivott meg, hogy kórházba szállítása közben meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Bemutatóest a Népkörben. A Népkörben november 11-én mutatják be Szántó Róbertnek, a kiváló papköltőnek három egyfelvonásosát. A szereplők a legkiválóbb szubotićai műkedvelők, névszerint Garay Béla, Deutsch Janka, Lindner Ágoston, Butor József, Szabó Ferenc, Nánássy Károly. Ezenkívül szavaltatok és énekszámok teszik változatosabbá a műsort.

— Dentiszt Reményi Frigyes külföldi utjáról hazaérkezett és fogászati rendéseit megkezdte.

— Spórolnak a személykocsikkal. A Szubotica és Beograd közti forgalomban november elsejétől kezdve szokatlan ujjást vezettek be. A személy- és gyorsvonatokon eddig több első és másodosztályú direkt kocsit volt és az utasok meg lehetőségek kényelmesebben tehetők meg az utat. Ezt a kis kényelmet sajnálták ugylátszik a közönségtől, mikor négy-öt első és másodosztályú vagon helyett november 1-től kezdve minden vonathoz csak egy kocsit csatolnak: egyik fele első osztályú, a másik fele másodosztályú. A hosszú vonalon az utasoknak ebbe a négy apró fülkébe kell összeszorulniuk, melyben — különösen éjszaka — idegromboló az utazás. Nem tudjuk, kinek jutott eszébe ez a furcsa újítás, bizonyos azonban, hogy az ilyen intézkedések csak elriasztják az embereket az utazástól, ami nem lehet sem a jugoszláv, sem a magyar vasutak érdeke. Az illetékeseknek sürgősen változtatni kellene ezen a rendszeren és a vasut érdekében gondoskodni arról, hogy elég kocsit álljon az utazó közönség rendelkezésére.

— Egyesített ügyvédi iroda. Dr. Kovács Bódog és dr. Matić Milán noviszadi ügyvédek ügyvédi irodáikat egyesítették és közös irodájukat Noviszadon, Miletićeva ul. 46. sz. alatt (dr. Kovács Bódog ügyvéd eddigi irodahelyiségében) folytatják.

— Négyévi börtön futballmérkőzésen okozott lábtörésért. Varsóból jelentik: A varsói bíróság kedden megtartott tárgyalásán Zikowszki futballistát négy évi súlyos börtönre ítélte, amiért egy mérkőzésen durva játékával egy másik játékos lábát törte.

— Sztrájk a prágai vágóhidon. Prágából jelentik: A prágai vágóhid alkalmazottai sztrájkba léptek, mert a nagyvágók és hentesek szövetségével összekülönböztek a szociális biztosítási járulékok fizetése miatt. A vágóhídi alkalmazottakat elbocsátották. Mintegy négy száz vágóhídi segéd a prágai városháza elé vonult és küldöttségük a polgármesternek előadta sérelmeiket. Hír szerint a mézároslegények valamennyien sztrájkba akarnak lépni és ezért Prágát hussztrájk fenyegeti.

— A noviszadi gázgyár szabályrendelete. Noviszadról jelentik: A noviszadi városi tanács felterjesztette a belügyminisztériumhoz annak idején az uira üzembelügyezendő és városi tulajdonba átment légszuszgyár szabályrendeletét, amelyen a belügyminisztérium különösen a gázgyár vezetősége és a város közti jogviszony szabályozását, illetőleg több lényeges változtatást eszközölt. A szabályrendelet a csütörtöki városi közgyűlés elé kerül és nehogy a kérdés ismét elhúzódjék, Klicin Predrag városi tanácsnok kedden Beogradba utazott, hogy a belügyminisztériummal a megkívánt változtatásokat megbeszélje és letárgyalja.

— Utlevél nélkül. A határrendőrség elfogta Skrabán Ferenc tizenhétéves petrovozelói fiatalembert, aki utlevél nélkül jött át Magyarországból. Ugyancsak elfogták Erdélyi István fiatalembert is, aki azért jött haza, mert katonai szolgálatra akar jelentkezni. A rendőrség mindkettőjük ellen megindította az eljárást.

— Noviszadon a városházán életbeléptetik a megosztott hivatalos órákat. Noviszadról jelentik: A szűkebb városi tanács azzal a tervvel foglalkozik, hogy életbelépteti a megosztott hivatalos órákat, mert a reggel 7-től 2-ig tartó hivatalos órák nem bizonyultak elegendőnek a munka elvégzésére, másrészt a közönség is a megosztott hivatalos órák mellett van. A terv legközelebb döntés alá kerül.

— Orvosi hír. Dr. Marton Sándor orvosi rendeléseit november elsején Malidjioson megkezdte.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

— Ha a faláb meggyullad. Párisból jelentik: La Mahau ötvenhatéves fellábu rokkant a napokban a kályha közelében feküdt le. Mahau egyszerre éles fájdalomra ébredt és észrevette, hogy alvás közben tüzet fogott a falába és a lángok már a csonkot nyaldossák. A rokkant pokrócokkal elfojtotta a tüzet és segítségért kiáltott. Hozzá tartozói súlyos égési sebekkel az egyik párisi kórházba szállították.

NYILTÉR

Oglas

Objavljujem, da ću na temelju § 306. zak. čl. XXXVII. iz 1875. god. prodati na javnoj dražbi razne četke, četkarski pribor, mašinerije, potraživanja i td. uz intervenciju kr. javnog beležnika, dana 10. novembra 1926. god. u 3 sata poslepodne u prostorijama subotičkog državnog tužništva, gde se dražbi izloženi predmeti nalaze.

Kupac je dužan kupovnu cenu sa kupovnom državnom pristojbom odmah isplatiti, i kupijene predmete odneti.

Verovnik ne preuzima nikakvo jamstvo za prodane predmete, kao ni za opstojnost i isticivost na dražbi prodanih potraživanja.

U Subotici, dana 9. novembra 1926. god.

Aleksandar Goldman i drug.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy

Steigenberger Dávid

uzdini kereskedő folyó hó 8-án, 58 éves korában váratlanul elhunyt. Drága halottunk temetése folyó hó 10-én d. e. 10 órakor lesz a becskeréki izr. temető halottas házából.

Drága halottunk nyugodjékében. Emlékedet örökre megőrizzük.

Steigenberger Jenny szül. Beer, felesége. Steigenberger Ákos, Ilona férjzett Schmitz és Margit gyermekei. Schmitz Gerhardt veje, Steigenberger Ákosné szül. Strausz Regina menyje és Schmitz Gerhardt unokája.

Becskerék, 1926 november 9.

Rádióamatőrök!
Uj költség-
megtakarítás!
EGY „IKA“ kombi-
nált áramátalakítóval
bárki otthon töltetheti
fűtő- és anodacumu-
látorát a válto-
zó áramu világítási
veze ékről!

Ára din. 895.—

Beszerezhető:

ALTERNÓ

MŰSZAKI VÁLLALATNÁL

Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414.

A legnagyobb rádiókészülék
és alkatrészraktár.

7842

Viszonteladónak nagy árengedmény!

KINTORNA

— Miért nem lakik ön tulajdonképen saját házáinak egyikében?

— Nincs sajnos módomban! Tul drága a bérösszeg!

*

A közönség távozik a színházból és egy elegáns hölgy észreveszi a színház ünnepelt baritonistáját.

— Ha nem tévedek uram, ugyebár, ön ennek a színháznak híres hangu baritonistája?

A művész a hízog nyilatkozattól szinte meghiáttan, készséggel felel:

— Parancsoljon asszonyom, Mivel lehetek szolgálatára?

— Arra akarom kérni, hogy az ön erőteljes hangján kiáltsa el: János! Mert nem találom a soffórömet.

*

Az utlevélvizsgálatnál azt mondja a tisztviselő egy hölgynek:

— Kérem, itt valami baj van. Önnek barna haja van és itt szökének van beírva.

— Kérem — mondja a hölgy — óhajtja az utlevelet kijavítani, vagy én fesse-m-e meg a hajam?

*

A szegény Prumzala eljegyzi a csunya, de nagyon gazdag Rebekát és az esküvőt véletlenül 13-ára tüzi ki. Barátja figyelmezteti:

— Ne nősülj 13-ikán. Nagy szerencsétlenség fog érn.

Az esküvőt mégis megtartják és a fiatal pár még aznap nászutra indul. Másnap azonban visszatér Prumzala kétségbeesetten, egyedül. Az asszony kizuhant a robogó vonatból és szörnyenhalt.

Barátja részvétellel mondja:

— Látod, látod, nem hallgattál rám.

Ugye, mondtam, hogy ne nősülj 13-án.

Prumzala dühösen rákiabál:

— Te számár, hát azt hiszed, hogy 12-ikén nem löktem volna épügy ki a vonatból.

SPORT

Vasárnapi sportprogram

Vasárnap négy bajnoki mérkőzést játszanak le a szuboticei alszövetség területén. Szubotícán a Bácska a Kulai SC-t látja vendégül, a SAND a ZsAK-kal találkozik. A Szombori Sport pedig a Szuboticei Sporttal játsza le esedékes mérkőzését, a negyedik meccs Szomborban kerül eldöntésre az Amatőr és a Szentai AC között. A SAND, a Bácska, a ZsAK, a Szentai AC és a Kulai SC Szombori Sport ezzel be is fejezi a bajnoki szezont, míg a Szuboticei Sportnak az SMTC-vel, az Amatőrnek pedig az SMTC-vel kell mérkőzést játszania.

A vasárnapi program legérdekesebb mérkőzése a SAND—ZsAK macacs lesz. Erős küzdelemre van kilátás, mert a ZsAK szeretné a harmadik helyet bebiztosítani magának. Ez pedig csak akkor sikerül, ha a SAND-tól legalább egy pontot elhalászik. Favoritként a SAND indul, de ha győz, csak minimális gólarányu győzelmé várható.

A Bácska a Kulai SC-vel szemben

biztos győzelemre számíthat és a mérkőzést előreláthatólag nagy gólaránnyal fogja megnyerni.

A Szuboticei Sport kemény ellenfele lesz a szombori csapatnak és valószínűleg egy pontot el is vesz tőle.

A szombori mérkőzés kimenetele teljesen nyit. Mindkét csapatnak van esélye a győzelemre, az Amatőrnek mindössze annyival előnyösebb a helyzete, hogy saját pályáján fog játszani.

A zagrebi bajnokság állása

A zagrebi bajnokságban az idén előreláthatólag nagy változások lesznek. Az őszi szezonban még hat mérkőzés van hátra. A legnagyobb meglepetés, hogy a Concordia utolsó helyen áll, három mérkőzésen csak két pontot tudott szerezni.

A bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. Hask	5	4	0	1	7:1	8
2. Gradjanszki	4	3	0	1	11:4	6
3. Croatia	4	1	1	2	4:0	3
4. Zeljezničar	4	1	1	2	4:9	3
5. Derby	4	0	2	2	3:6	2
6. Concordia	3	1	0	2	3:7	2

A vrbászi »Amateur« új tisztikara. Vasárnap tartotta meg a vrbászi »Amateur« sportegyesület rendes évi közgyűlését, amelyen a következő új tisztikart választották meg. Elnök: Schmidt Frigyes, alelnök: Speh Filipp, titkár: Ulrich Pülöp, pénztáros: Lotz Konrad, intéző: Röhrig Keresztély, háznagy: Blum Frigyes. Ezenkívül hét választmányi tagot és három póttagot választottak.

TÓZSDE

Zürich, nov. 9. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 16.875, London 25.1425, Newyork 518 ötnyelcad, Brüsszel 72.175, Milánó 21.65, Amszterdam 207.45, Berlin 123.075, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 57.5, Budapest 72.75, Bukarest 2.83.

Beograd, nov. 9. Zárlat: Páris 184.50, London 275, Newyork 56.63, Milánó 236, Amszterdam 22.70, Berlin 13.47, Bécs 7.99, Prága 168, Budapest 797.50, Bukarest 30.60, Zürich 10.9425.

Szentai gabonaárak, nov. 9. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 290 dinár, Ótengeri morzsolt 155—160 dinár. Ujtengeri azonnali szállításra ab magtár 125 dinár. Ab vasut 127.50 dinár. December januári szállításra ab vasut 132.50 dinár. Tavasz szállításra ab hajó 135—137.50 dinár. Takarmányárpa 130—135 dinár. Sörárpa 150—155 dinár. Zab 130 dinár. Rozs 210 dinár. Óbab 130 dinár. Ujbab 160 dinár. Irányzat: tartott. Kínálat: csekély. Kereslet: gyenge.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 9. Buza 2 vagon bácskai 75—76 kilós, 2%-os 285.5—292.5 dinár. Zab 1 vagon szerémi 155 dinár. Kukorica 5 vagon bácskai novemberre 130—132.5 dinár, 3 vagon áprilisra Tisza hajó 155 dinár, 3 vagon szerémi új garantált minőség 127.5 dinár, 1 vagon szerémi új garantált minőség 135 dinár, 4 vagon szerémi száritott 157.5—160 dinár, 17 vagon bánáti száritott 150—152.5 dinár, 7.5 vagon bánáti április—májusi szállítás 140 dinár, 3 vagon bánáti régi 172.5 dinár, 2 vagon bánáti garantált minőség 130 dinár. Bab 2 vagon szerémi fehér 4.5%-os Beograd paritás 165 dinár. Liszt 2 vagon 0-ás G. bácskai 460 dinár, 2 vagon szerémi 2-es 400 dinár, 1 vagon 2-es bácskai 405 dinár, 1 vagon 5-ös bácskai 360 dinár, 10 vagon bácskai 6-os 290—295 dinár. Korpa 3 vagon bácskai jutatszokban 110 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: kilencvenöt és fél vagon.

Némelyik szappan lehet jó,
Schichtszappannál egyséj jobb,
Mégis csak legjobb: a
„Szarvas“-jegyü

Schichtszappan.

Legyen elővigyázatos, ha más szappanokat mint „époljó” vagy „szintén Schichttől” kínálnak Önnek.

A legjobb minőségért csakis a Schicht név és Szarvas-jegy szavatol.

Budapesti gabonatózsde, nov. 9. A határidőpiacon a külföldi gabonapiacok megszilárdulásának hírére az irányzat ismét megszilárdult, a buza és a rozs 6—7000 koronával emelkedett. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 398, márciusra 432.5—435, zárlat 433—434, májusra 432—436, zárlat 433.5—434, rozs márciusra 336—338, zárlat 338.5—339. Rendkívül szilárd az irányzat a készárupiacon is, ahol a buza 7500—10000, az ujtengeri 5000 és a rozs 2500 koronával drágult. A forgalom mérsékelt. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 387.5—407.5, rozs 300—305, árpa 245—265, sörárpa 310—370, köles 190—200, tengeri 265—270, zab 222.5—232.5, repce 565—570, korpa 167.5—170, lucernamag 27.5—31, lóheremag 23—27, ujtengeri 195—200.

Csikágói gabonatózsde, nov. 9. Buza decemberre 142, buza májusra 146.625, buza júliusra 138.5. Tengeri decemberre 69, tengeri májusra 78, tengeri júliusra 80.625. Zab decemberre 42.5, zab májusra 47, zab júliusra 46.625. Rozs decemberre 98.625, rozs májusra 105.625, rozs júliusra 101.

Newyorki gabonatózsde, nov. 9. Buza őszi vörös 154, buza őszi kemény 157. Tengeri 83. Liszt 700—740. Irányzat buzanál és rozsnál tartott, tengerinél nyugodt.

Javul a lira és a leu. Zürichből jelentik: A napok óta tartó árhanyatlás után a lira árfolyama kedden délután javult. A délelőtti 21.55-ös mélypont után délután 21.86-ra emelkedett Zürichben a lira. A javulást az olasz kormány nagy intervenciói vásárlásai indították meg. A leu kedden ismét megszilárdult 2.85-ös alapon és még délután is keresték a román valutát.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, november 11

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20.05: Kuartett.

Milánó (320): 16.35: Jazzband. 21: Az U. R. J. hangversenye. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 17: Koncert, utána mesék. 20: Hangverseny. 21.30: Hírek, de-vizakurzusok, időjárás.

London (365): 17: Katonazene. 20.30: Koncert.

Róma (425): 17.15: Hangverseny. 21: Humoros est.

Ismét kapható az ideális
„BLAUPUNKT” fejhallgató.
Elegáns! Könnyű!
Hangfinomsága utolérhetetlen!
KONRATH D. D. SUBOTICA.

Lipese (452): 16.30: Koncert. 19.30: Operaest.

Berlin (504): 16.30: Hangverseny. 20.30: »Stuart Mária«, Schiller szomoru-játéka.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye, Komor Vilmos vezényel. 18: Művészet. 20: »A vig özvegy« Lehár Ferenc operettje, főszerepben Szórad Ferenc.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb férfiruhákra
Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, raglánok, eredeti „Burberry” esőköpeny
Sportruházati különlegességek 3310

BI-OXYNE 3 NAPIG FEHÉR FOGAK
FOGPOK, KENŐCS SZAPPA

A diszesen átalakított

LIFKA

ragyogó ujdonsága, melyről az egész város beszélni fog. — A Vajdaságban először!

Csütörtöktől vasárnapig

A fekete sas

BÁNKY VILMA
RUDOLF VALENTINO

örökemlékü viláгатtrakciója, mely a külföldi metropolisokkal egyidejűleg kerül színre.

Bánky Vilma tüneményes szépségű filmszínésznő, Amerika legünnepeltebb sztárja lett, egy csapásra meghódította az egész világot és meghódította Suboticát is a **Fekete angyal** exkluzív főszerepében. Ebben a filmjében tündöklőbb mint valaha Lebilincselőbb mint egykor!

Rudolf Valentino féltékenységből irigyelte Ronald Colmantól a Fekete angyal háború megvakult tisztjétől Bánky Vilma szűzies csókjait. Addig törekedett, még a légi szépségű Bánky Vilma a partnere lett, hogy csak ő csókolhassa egyedül gyönyörű ajkait.

Mily csodálatos és kiszámíthatatlan a végzet! Az örök kaszás, a kegyelmet nem ismerő nagy ur a Halál elszakította egymástól ezt a gyönyörű egymáshoz illő emberpárt, hogy lezárja lapjait egy királyi pompában élő, üstökös-ként ragyogó karriernek.

A Korzó mozi szenzációja az Ufa-filmgyár remekműve

A flórenzi hegedűs

Főszereplők: Elisabeth Bergner, Conrad Weidt, — Naplóból: „Ha nem lennél az apám — feleségül mennék hozzád.”

Előadások kezdete 4, 6 és fél 9 órakor. Vasárnap délután fél 3, 4, 6 és fél 9 órakor.

Csodás tájak Svájcól és Olaszországból.

NYILT-TÉR

Foltmentes tükröket

garanciával készít

VITRUM

tükörgyár, Novisad, Futoški put 137.

(Villamos megálló)

Kirakat- és autóüveg (nem hullámos) minden minőségben kapható. Megrendelhető minden üvegnél, ahol ilyen nem lenne, forduljon a gyárhoz.

Telefon 407.

9562

Hirdetmény

A felszámolás alatt levő Keresztény Fogyasztási Szövetkezet Stara-Kanjiža szállás (Dolina). A f. évi november 20-án d. e. 10 órakor a helyszínen nyilvános önkéntes árverésen el fog adni. Kikiáltási ár 50.000 dinár, a venni szándékozók az árverést megelőzően 10% bánatpénzt a felszámoló bizottság kezeihez letétbe helyezni kötelesek.

Doline, 1926. október 25.

A felszámoló bizottság

Rövid András

elnök.

91147

D. N. Jovanović ügyvéd

Beograd, — Terazija 3.

Végez mindennemű ügyvédi megbízást.

Közbenjár bármely hatóságnál.

10264

Figyelmeztetés

Tudomására hozzuk a sombori „Pomoć” egyesület subotici tagjainak, hogy a „Pomoć” egyesület elnöksége Nagy Gyula subotici képviselőtől a megbízást megvonta és felhívta, hogy 48 óra alatt az összes iratokat az elszámolással együtt a „Nada” egyesületnek különbeni törvényes következmények terhe mellett azonnal adja át.

Saját érdeke tehát a tagoknak, hogy Nagy Gyulával minden összeköttetést megszüntessenek, ha anyagi érdekeiket biztosítani óhajtják.

„NADA” Egyesület
vezetősége

10347

November 13-án megtartandó
állami ünnep részére

nemzetiszínű zászlók

minden nagyságban legolcsóbban csak
nálam kaphatók

MAVRO KLEIN

Zrinjski trg 4. (Zsidó templom mellett)

Friss banán

a husnál és tojásnál táplálóbb délgyümölcs,
dus cukortartalommal. Közvetlen behozataj

Los Palmasból.

Klein Géza és Fiai cég

fűszer- és csemegekereskedésében, Subotica

10266

Télen, ködben és nedves
időbenne menjen ki az uccára
mielőtt nem vesz szájábaVALDA-
PASTILLÁTamely megvédi Önt a
meghűléstől, kö-
högéstől, gégeba-
joktól, hurutoktól,
influenzától stb.

Arra ügyeljen, hogy eredeti

Valda-
pasztillátkápjon, amelyet minden
gyógyszertárban és drogériá-
ban megvehet 9989

OLCSÓ VATTA

OLCSÓ VATTA

Vasa N. Čičanović & Testvérel
VATTAGYÁRA BEOGRADHajduk Veljko Vence ul. 9. — Telefon 2203.
A mai naptól ujonnan lezárt árak. — Árunk a
legolcsóbbak, a minőség legjobb Jugoszláviában.Árakkal:
Fehér vatta I-a per kg D. 10, II-a per kg D. 8.
Snyug vatta III-a per kg D. 6, Uj gyapjú I-a per kg D. 11.
Régi gyapjú II-a per kg D. 5, Juta per kg D. 4-50ládába csomagolva franko beográdi gyár.
Minta kívánatra ingyen.

10088

**Mannesmann-
csövek**2 3/4", 3 1/4" és 3/4"
mértékben**ELADÓ.**Ugyanott eladó egy
kétfázisú**kompreszor**

külön legártériállyal

"KLAMOR" A. D.
BEOGRAD
Pošanski Bih 320.**ZONGORA
eladó**alig használt, rövid fekete,
angol mechanikaMegtéríthető naponta
dél előtt Nombor, Saut-
ovačka (ezelőtt Kules
utca) 10 szám 1331**Szappangyár**kisebb üzemi, olaj és do-
boz készlettel előnyös
árré szabókézből**eladó.**Feltételek dr. Róna Gyula
ügyvédi irodájában Som-
borban megtudhatók.

Telefon 369.

10333

Zongorák Plantinók
a világ legjobb
márkái. Hosszu
évtizedes részlet-
izetésre a leg-
nagyobb raktár
az országban**KAIN**hangszerkészítő Subotica,
Városháza épület.A legdivatosabb, a legsikkesebb
bársonyalapokat**„D a m e“**kalapszalomban kaphatók
Karadžičeva ul. 14. (Báranyköz)Reklámkalapjainkat hi-
hetetlen olcsón adjuk.Alakítások olcsón, szépen
és gyorsan!Vidékiek aznap
kielégítetnek!**A világhírű
U. K. T. TEA**

ujból kapható eredeti csomagolásban.

Főlerakat:

Neményi és Társa
cégnél Suboticán

10240

**Mindenki
csak a PYRAM**

cipőkrémet használja!

**A szép tiszta, fehér és
bársonysima arc
titka**a nagyenyedi Kovács-arckenőcs
és borax-szappan használataKapható minden gyógyszerárban, drogériában és
illatszerárbanFőlerakat: Hercl drogéria, Subotica
Aleksandrova ul. 1., Beograd-szállóval szemben

1027

**SPECIALIS ÜZEM
RADIÓ, AUTOMOBIL és STABIL
AKKUMULÁTOROKBAN**Ujjonnan épít minden célra akkumulátor telepeket javít és
tölt bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányu anyag-
gal, garanciával.E szakmában bárkinek szaktanácsot szolgáltat
WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIČEVA UL. 2.**„Bayer“****Aspirin
tablettái**gyakran lesznek hamisítva. Hogy
hamisítványoktól megóvjak, köve-
telje az eredeti „Bayer“ csomagolást
6 és 20 tablettával (lapos doboz) a
kék-fehér-piros védőbéllyel.
Minden más tablettá csomagolást
utasítson vissza.**Cipészüzletemet**Cara Dušana ul. 5., saját
házamba (Vas Ádammal
szemben) helyeztem át,
ahol mérték után a legolcsóbban és
a legujabb modellek szerint vállalkozok rendelést**NAGY FERENC** cipésmester**Mi az Ultraphon?****Ultraphon** a legujabb technikai vívmányok alapján készült beszélőgép, amely minden
eddig létezett beszélőgépet annyira felülmúl, hogy általa a hang művészi visszaadásának
eddig soha, sehol sem tapasztalt tökéletességét lehet elérni.Hallgassa meg az **Ultraphont** és hasonlítsa össze bármely beszélőgéppel és Ön csak
az **Ultraphont** fogja választani. A „Ultraphon“ a legkomolyabban veendő hangszer,
természetű hangvisszaadással és **utólérhetetlen** erősséggel.

Bemutató és eladás

Popper István Novisad
Jevrejska-uca 15

2369

Minden egészséges embernek tudni kell:Betegség ellen az egyetlen védelem és a gyógyítás eredménye, ha a szervezet ellenálló erejét
növeljük, ami csak**„VEDOMIN“**használata által érhető el gyorsan. — A „VEDOMIN“ klinikai vizsgálata a beogradi Belgyógyászati Klinikán.
(Prof. Ignatovkog) a szert kórházak és orvosok figyelmébe ajánlja, a betegek köszönőlevelei igazolják a gyógy-
szer kiváló gyógyhatását.**EMULSIO** kezdődő tuberkulózisnál, hurutoknál, bronhitisznél és más tüdőmegbetegedéseknél.**PASZTA** vérszegénységnél, gyengeségnél, idegességnél és különösen gyermekek skroflás megbetegedéseinél.A beogradi Belgyógyászati Kilinika (Srpski Arhiv) októberi füzeté
a következő szakvéleményt mondja:... Ezek az eredmények a „Vedomin“-nal, amely kiváló jó
tápszer, felbátorítanak bennünket a „Vedomin“ alkalmazására, amely
a betegek állapotán gyorsan segít és végül valószínűleg megaka-
dályozza a betegség további fejlődését, ami jelentős siker ilyen
megbetegedéseknél, nevezetesen tuberkulózisnál és krónikus
bronhitisznél ...

A hozzánk beérkező sok köszönőlevél egyike:

„Most 16 üveg Emulsio és 16 tégely „Vedomin“-paszta
használata után feleségem 75 kg-ot nyom, míg a gyógyszer hasz-
nálata előtt a testsúly 59 kg. volt. A köhögés és az izzadások
elmultak, a közérzet kitünő, étvágya kiváló, a hőmérséklet már
5 üveg használata után 37 és 37.1, most már nagyjából normális,
ugy hogy reméljük és hisszük a gyors és teljes gyógyulást.**E. Aleksandrović,**

a Jadr. Industra Pluta tisztviselője.

A „Vedomin“ kapható minden gyógyszerárban!**„VEDOMIN“ LABORATORIUM BEOGRAD, VAJFERTOVA 52**

KORZO MOZI

16 éven aluliaknak engedélyesve
Csütörtök—vasárnap
Az UFA filmgyár remeke
kimagasló eseménye

Florenci hegedős
Csodás attrakció Sváé és Itália
gyönyörű vidékéről

Főszereplők:
Conrad Weidt
Elsabeth Bergner

Naplóból:
„Ha nem lennél az apám —
fele égnél mennék hozzád”

LIFKA MOZI

Csütörtök—vasárnap

**Bánky V.ima
Rudolf Valentino**

kivételes világitrakciója
minden idők remeke

**A
FERETE SAS**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk
Kérdésekódokhoz válaszlevegő mellékelendő.

Röföskekereskedőszegéd ki-
szolgált a katonaságot,
azonnali belépésre utazói
vagy üzleti állást keres.
Beszél perfekt szerbül,
németül és magyarul. Cim
a kiadóban. 10348

Paplan részletfizetésre
gyári áron, heti vagy ha-
vi fizetésre. Raktáron
klokt és vatta minden
mennyiségben, paplanok
minden színben és minő-
ségben 140.— dinártól fel-
ebb, paplan-varrás 55.—
dinár. Buliović Béláné
Német Margit paplanos,
Subotica, Pašičeva 8. —
Edénypiac, Gőzfürdő sor-
rán. 9549

Narodni Bioskop

Ma szerdán utóljára! — Kettős műsor!
VALÉNI NÁSZ
Izgalmas tragédia 5 nagy felvonásban. Azonkívül
HARRALD LLOYD
Komédiák 5 felvonásban „Ó mint rózsavadász” 3 felvonásos
burleszk. „Ó és a holdkóros” 2 felvonásos burleszk.

Csütörtöktől! Szezon esemény! Világitrakció! Eddig nem
látott szenzáció! Az idei első Varkonyi és Korda film! 47.000
szereplő! Monumentális! Monstrum! Bulwer Lytton lord
világhírű regénye filmen!
POMPÉJI VÉGNAPJA!
Hatalmas, eddig nem látott méretű és értékű filmóriás 2 rész-
ben, 12 felvonásban. Újból felépítették az ezeltől 2000 évvel
tönkrement, varázsias szépségű Pompéji városát!
Isteni felvételek! — Megrázó jelenetek!
Kibővített zenekísérettel! — Rendes he yarak!
Siessen, gondoskodjék jegyéről! Telefon 300.

LEVELEZÉS

»Enslán.« Levele van a
kiadóban, Manon. 10317

Fiatal leány bejárónőnek
felvétetik. Vukovićaeva u.
10. 10314

**Kérjen Ön
havi bevásárlási
könyvecskét**

és nem kell személyesen
vásárlásait eszközöznöd, mert
a könyv erre a legjobb
kontroll.

A legolcsóbb árak az
összes hirtartási
cikkekben

Schäffer Róza
fűszerkereskedő,
a főpostával szemben
Telefon 573.

Teliesen ui modern ebéd-
lő, butor utánvosan eladó.
Cim a kiadóban. 10228

Apollo Novisad

November 9.

Hölgyek figyelmébe!

Hajvágás, ondolálás, haj-
mosás, manikúr, hajfestés,
babajavítás. Kihullott és
vágott haját veszek. Ugyan-
ott egy elsőrangú férfi, női
fodrászszegéd magas fize-
téssel felvétetik. — Kisebb
használt kirakatportált ke-
resnek megvételre.

Főpincért keresek, föltét-
lenül megbízhatót, azonnal-
ra állást keres. Beszél
szerbül és magyarul. Jel-
ize »Becsületes.« 10319

VÉTEL-ELADÁS

Ui. szabadalmazott tö-
megeikk gyártásához kis
tökevel társ kerestetik. A
kész cikk megtekinthető
Molnár Károly tanárnál
Bačka-Palánkán. 10306

Prémes városi bundák.
prémes gazdaszkabátok,
prémes lordkabátok ki-
árusítása megkezdődött
Eisler Izsónál. Barátok
temploma során. 10159

Libamáiát állandóan ve-
szünk. Baruch, Tolstoie-
va ul. 9. 10281

**2 dinár
cukrászsütemény
60 dinár 1 kiló
INSTITORISZNÁL**
Vilsonova ulica 44 szám.
10116

TAKARODÓ

Megható és érdekesítő dráma
a katona életből 7 felvonás.
Főszerepben:
**Bernhard Götzke, Owen
Garim és Claire Lotto**

November 10—11.
Trulalla hercegnő
a legsikerültebb vigjáték.

Lagner János
uri- és női fodrász
Subotica, Pašičeva ul. 6.

**CITROM
OLASZ
MARONI
DATOLYA**

Ne mulassa el az alkalmat.
Női kizitáskák finom
bőrből 30 dinártól. Női ha-
risnyák nagy választék-
ban. Selyem nyakkendők
28 dinártól. Férfi ing, pri-
ma anyagból 75 dinártól.
Jó minőségű férfi zokni 15
dinár. Gyermekecipők 30
dinár. Duplán varrott
szandál minden számban.
Vuikovic János (volt
Kis Bazar) Rudičeva 3.

Eladó cipővásár. Üzletát-
szervezés miatt az összes
raktáron levő cipőmet
minden elfogadható árban
elárusítom. Gonda cipő-
üzlet, Pašičeva 7. 10062

Eladó 50 drb elsőrendű
vasalatlan fűzfa talicska. Bő-
vebbet Kiss György János-
nál Batina, (Baranya)

KÜLÖNFÉLE

FOGLALKOZÁS

Varróépjavítás. Ujnonnan
felszerelt és elsőrangú
szakember vezetése mel-
lett levő műhelyünkben
elvégeztünk mindennemű
varróépjavítást legju-
tányosabban és iótállás
mellett. Singer varró-
gépraktár. Subotica, Hal-
piac. 6955

**Műszaki tisztviselőt ke-
res villamos cég azonnali
belépésre. Német, ma-
gyar nyelvtudással leve-
lezőt keres. szerb nyel-
vet beszélők előnyben. —
Cim: »Pontos« jelige alatt
a szombori kiadóban. 10349**

**Kitűnő menetelő nékség
üzlethelviséggel, haláleset
miatt kedvező fizetési fel-
tételék mellett azonnali
átadó. Érdeklődni Jova-
nović trafikban, a gim-
náziumnál. 10345**

**Náz. 5 tonnás, majdnem
új autó eladó. Mesešan,
Novisad. 10166**

**Eladó teherautók. 2 drb
5 tonnás kocsi, jó állapot-
ban. — Érdeklődni lehet
Aleksander Konradnál, Vr-
šac. 10087**

**Modern hálószoba, zongora
és bicikli Vilsonova
22. alatt eladó. 10180**

**Eladó faikecske (him)
Nagyné, Reinitz-falu, első
ház. 10320.**

**MÁV gyártmányu 32—35
és 20—22 lóerős szivó-
gáz magánjáró, hozzá 48”
és 54” golyóscsapágyu
MÁV egy és kétéves csép-
lőszekrények, 28—35 ló-
erős Lanz szelepes vezér-
művi magánjáró, hozzá
hároméves MÁV 54 goly-
vós cséplőgép, 15—18 ló-
erős Hoffherr magánjáró
hozzá 42” egy éves MÁV
golyós cséplőgép, 10—12
lóerős angol gyártmányu
nyersolaj lokomobil új.
MÁS vállalkozás végett
azonnal eladó. Mészáros
Ádám Szubotica, I. Brozo-
va ul. 10. 10331**

Általános műveltséget
nyújtó elméleti ismeretek
és középszintű tanulók
házi tanítását vállalom,
Cimem a kiadóhivatalban
megtudható, ugyanott
mexhívásom is átadható.
10226

Hivatalnoknő, könyvelés-
ben, gépirásban írtas,
beszél szerbül, németül,
magyarul, állást keres le-
hetőleg azonnalra. Cim a
kiadóhivatalban. 10247

**Műszaki tisztviselőt ke-
res villamos cég azonnali
belépésre. Német, ma-
gyar nyelvtudással leve-
lezőt keres. szerb nyel-
vet beszélők előnyben. —
Cim: »Pontos« jelige alatt
a szombori kiadóban. 10349**

**Kitűnő menetelő nékség
üzlethelviséggel, haláleset
miatt kedvező fizetési fel-
tételék mellett azonnali
átadó. Érdeklődni Jova-
nović trafikban, a gim-
náziumnál. 10345**

**Vendéglő eladás. Čoka és
Vel.-Bečkerek között for-
galmas közszéghen ujonnan
berendezett vendéglő ház-
alad. Kedvező feltételek.
Cim a kiadóhivatalban.**

**Eladó falkeske (him)
Nagyné, Reinitz-falu, első
ház. 10320.**

Elveszett Stantics Béla
Zobnatica névre kiállított
fegyvertartási engedély.
Megtaláló adja le a rend-
őrkapitány hivatalában.
10315

Novisad egyik főtelején
nagy vevőkörrel rendelkező
**fűszer- és
csemegeüzlet
eladó**

Irisheli érdeklődéseket
SCHMOLKA hirdetőiroda
Novisad, Jevrej ka ul. 7.
továbbít.

**Masamódsegédet ügyes,
elsőrendűt keres azonnali
belépésre Bleier Ró-
zsi kalapszalónia, Szen-
ta. 10329**

**Varróépnok felvétet-
nek. Hirn-szalón, Stross-
mayerova ul. 22. (Halpiac.)
10335**

**Uj ház a beltéren, mely
áll hét szobából: előszo-
ba, fürdőszoba, cseléd-
szoba, konyha, éléskam-
ra, fűskamra, mosókony-
ha, pincel, házmesterla-
kás, ártézi kut és egy
hatvan méter hosszú és
nyolc méter széles, csu-
kott raktár 12 évi adó-
mentességgel eladó. Bő-
vebbet I. Brozova ul. 10.
10332**

**Butorozott szoba kiadó.
Ivics, Vilsonova ul. 60.
10284**

**Különbejárati butorozott
szoba villanvilágítással
azonnal kiadó. Szombori
Florijanova ul. 52, Ugyan-
ott díszkötésű Jókai-
könyvek, majdnem újak,
eladók. 10326**

**Olcsóbb mint bárhol
ENGLER ALBERT
harisnya király
SUBOTICA**
Strosmajerova ul. 8 — Huspiac
85:9

**Zenekedvelők
figyelmébe!**

A mai naptól kezdve üzletben állan-
dóan zongora és zongorista áll a t. ve-
vőközönség rendelkezésére. A legujabb
slágerek már megérkeztek és vételkő-
telezettség nélkül meghallgathatók. —
Ez az újítás különösen a zenetanárok
előnyére szolgál a zenedarabok meg-
válogatásánál tanítványaik részére. —

**Teljes raktár iskola- és
tanulmánykottákból!
Rendkívül olcsó árak!**

Zenebarátok közölkék címüket, hogy
folytatólagosan megküldhessem címükre
az újdonságokat ismertető jegyzékeimet.
Vevőimnek mindenkor szívesen szol-
gálok felvilágosításokkalzenei és irodalmi
kérdésekben

VIG
zeneműkereskedése
SUBOTICA
8588

ABLAKÜVEG
minden méretben legolcsósebb
áron
Drag. Obradović
gyári lerakata Boograd
Kr. Milana 31. (Uroševa Pivn'ca)
Telefon 31—96. 9652

500 DRB. ÓRA INGYEN
Minden IDOL-KREM dobozban van
egy betű az

J D O L K R E M

szóból. Ha azokat összegyűjti és
beküldi az üres dobozokkal együtt
jutalmul kap egy órát

Kérje Ne fogadjon
mindenhol! el mást!

Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

**SZAKSZERŰ
FORDJAVÍTÁSOK**

Mielőtt Fordját javít-
ásba adja, kérjen
tőlünk árajánlatot!

KLEIN GÉZA ÉS FIAI
AUTOR. FORDLERAKAT